

Svaz školkařů ČR

AKTUÁLNÍ PROBLEMATIKA ŠKOLKAŘSTVÍ ČR V ROCE 2018

**sborník příspěvků z odborného semináře
Školkařské dny 2018**

**Lísek u Bystřice nad Pernštejnem
10. - 11. ledna 2018**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

mediální partner:

ZAHRADNICTVÍ

AKTUÁLNÍ PROBLEMATIKA ŠKOLKAŘSTVÍ ČR V ROCE 2018

**sborník příspěvků z odborného semináře
Školkařské dny 2018**

Sestavil: Petr Martinec

Lísek u Bystřice nad Pernštejnem, 10. - 11. ledna 2018

Tečovice, 2018

Dedikace:

Sborník je jedním z výsledků semináře, který nese název „Školkařské dny 2018“. Praktickou realizaci akce zajišťoval Svaz školkařů České republiky, z. s. (IČ 45845247) ve spolupráci se Sdružením lesních školkařů ČR, z. s. (IČ 64271463). Uspořádání dvoudenního semináře v Lísku u Bystřice nad Pernštejnem včetně vydání sborníku finančně podpořilo Ministerstvo zemědělství.

Pořadatel semináře:

Svaz školkařů České republiky, z. s. (www.svaz-skolkaru.cz)

Odborní a organizační garanti semináře:

Marie Horáková (svaz.skolkaru@email.cz), Petr Martinec (info@lesniskolky.cz)

Vydává:

Sdružení lesních školkařů ČR, z. s. (www.lesniskolky.cz)

Grafická úprava a obálka:

Petr Martinec

Tisk:

Profi-tisk group s.r.o.

Náklad:

150 ks

Neprodejné bez souhlasu vydavatele. Pořizování a rozšiřování kopií je přípustné pouze se souhlasem vydavatele. Za obsah příspěvků zodpovídají jednotliví autoři. Texty dodaných rukopisů neprošly jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-906781-1-8

OBSAH:

Přednesené referáty

- 5 *Michal Hnízdl*
Rostlinolékařská kontrola okrasných a lesních dřevin podle nové legislativy EU
- 9 *Tomáš Májek, Ivan Milenkovič*
Rod *Phytophthora* a jeho role ve školkařství
- 13 *Ivana Tolková*
Možnosti biologické ochrany pro okrasné a lesní školkaře
- 17 *Robert Zavadil*
Společná organizace trhů - organizace producentů (registrace a její přínosy)
- 21 *Tomáš Smejkal*
Aktuality v oblasti finanční podpory školkařské činnosti
- 25 *Bohumír Holeček*
Účetní a daňová závěrka za rok 2017 a změny pro rok 2018
- 49 *Petr Salaš, Radoslav Vlk, Jaroslav Rožnovský, Jana Burgová*
Využití hydroabsorbentů při školkařské produkci i výsadbě dřevin

ROSTLINOLÉKAŘSKÁ KONTROLA OKRASNÝCH A LESNÍCH DŘEVIN PODLE NOVÉ LEGISLATIVY EU

Michal Hnízdil

Úvod:

V listopadu 2017 bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ze dne 26. října 2016 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin (dále „nařízení“) – viz.

<http://eur-lex.europa.eu/legal->

[content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R2031&qid=1514210091723&from=CS](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R2031&qid=1514210091723&from=CS).

Toto nařízení nahrazuje prakticky všechny dosavadní unijní předpisy o ochraně před škodlivými organismy rostlin, regulovanými v EU, a bude se uplatňovat od 14. 12. 2019. Nicméně základní principy fytokaranténní kontroly rostlin zůstávají nadále zachovány. Smyslem nového nařízení je tak zejména větší efektivita celého fytokaranténního systému EU.

Důvody fytokaranténních opatření v EU

Nové nařízení reaguje na zvýšená rizika v rostlinolékařské oblasti vyplývající ze značného nárůstu případů zavlékání nových škodlivých organismů rostlin do Evropy v posledních deseti letech v důsledku globalizace světového obchodu a změny klimatu. V případě okrasných a lesních dřevin lze v této souvislosti zmínit dřevokazné brouky – např. krasce *Aromia bungii*, polyfágního kůrovce *Xylosandrus compactus* a tesaříky rodu *Apriona*, v poslední době listokaze japonského *Popilia japonica* (zavlečen do EU v r. 2014) a hlavně bakterii *Xylella fastidiosa* (zavlečena do EU v r. 2013).

Na druhé straně existují škůdci s vysokým rizikem zavlečení do EU, kteří však i přes toto vysoké riziko také díky fytokaranténním opatřením dosud zavlečení nebyli – např. krasec *Agrilus planipennis*. Úspěšným příkladem fytokaranténní ochrany v EU je také háďátko borovicové (*Bursaphelenchus xylophilus*), jehož rozšíření v EU zůstává i po téměř 20ti letech po jeho zavlečení omezeno na Portugalsko a část Španělska. Rovněž ohniska výskytu kozlíčků rodu *Anoplophora*, opakovaně zavlekaných hlavně dřevěným obalovým materiálem z Číny, se daří eradikovat, alespoň ve střední a západní Evropě.

Nové seznamy regulovaných škodlivých organismů rostlin

Nejrizikovější v EU regulované (tzv. karanténní) škodlivé organismy rostlin budou podle nařízení označeny jako prioritní a budou podléhat přísnějším a harmonizovaným pravidlům na jejich zjišťování a potlačování. Náklady na opatření spojená s prioritními škodlivými organismy budou také ve větším rozsahu spolufinancovány ze strany Evropské komise. Bude rovněž aktivován systém včasného varování před novými fytoosanitárními riziky (podobně jako tomu je v oblasti bezpečnosti potravin).

Nařízení zároveň počítá s racionalizací stávající regulace škodlivých organismů rostlin. V současnosti v EU regulované škodlivé organismy rostlin, které jsou již značně na území EU (včetně ČR) rozšířeny, budou deregulovány nebo přeřazeny do kategorie tzv. regulovaných nekaranténních škodlivých organismů (RNŠO). Tyto nekaranténní škodlivé organismy budou nadále regulovány jen při obchodu s rozmnožovacím materiálem příslušných hostitelských rostlin, a nebude vyžadována jejich eradikace, kdykoliv se objeví. Dojde tak zároveň k harmonizaci požadavků EU na zdravotní stav rostlin v oblasti certifikace rozmnožovacího materiálu rostlin a fytokaranténních požadavků.

Např. v oblasti rozmnožovacího materiálu lesních dřevin tak již existuje návrh seznamu regulovaných nekaranténních škůdců a původců chorob, na kterém figurují 4 původci chorob

jako RNŠO (kteří byli dosud zařazeni jako karanténní) a 6 dosud regulovaných škodlivých organismů bylo z unijní regulace navrženo zcela vyřadit.

Zpřísnění fytokaranténních podmínek při dovozu rostlin ze třetích zemí

Fytokaranténní regulace dovozu rostlin ze třetích zemí bude založena na proaktivním přístupu, prakticky všechny rostliny včetně plodů budou muset být při dovozu opatřeny ve vyvážející třetí zemi rostlinolékařským osvědčením a budou podléhat povinné fytokontrole na vstupu do EU. Povolení dovozu rostlin vysoce rizikových z hlediska zavlékání karanténních škodlivých organismů (jde zejména o vegetativně množené a víceleté rostliny, hlavně dřeviny) bude podmíněno odborným posouzením fytokaranténních rizik takového dovozu z konkrétní třetí země.

Nově se fytokontrola na vstupu zásilek do EU zaměří také na přítomnost regulovaných nekaranténních patogenů.

Zesílená rostlinolékařská kontrola také uvnitř Evropské unie

Podobně jako v případech dovozu rostlin ze třetích zemí se také více harmonizuje způsob provádění rostlinolékařské kontroly rostlin určených k dalšímu pěstování, mj. v okrasných a lesních školkách. Zdravotní stav, tj. absence přítomnosti regulovaných (karanténních i nekaranténních) škodlivých organismů, bude muset být garantován u všech vegetativně množených dřevin, tedy při obchodu s jejich rozmnožovacím materiálem i hotovými výpěstky. Výjimkou bude prodej konečným nepodnikajícím uživatelům, včetně zahrádkářů. Tato výjimka se však nebude vztahovat na internetový prodej. Zdravotní stav obchodovaných rostlin bude stejně jako dosud garantován tzv. rostlinolékařskými pasy.

Harmonizovaný formát rostlinolékařských pasů

Formát rostlinolékařských pasů (RLP) bude jednotně stanoven. V prosinci 2017 již vyšlo prováděcí nařízení komise (EU) 2017/2313, kterým se s účinností od 14. 12. 2019 stanoví formální náležitosti rostlinolékařského pasu – viz. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2313&qid=1514210412137&from=CS>.

Každý RLP vydaný v EU musí mít tvar čtverce či obdélníku a mít v levém rohu logo EU a v pravém rohu anglický ekvivalent názvu tj. slova „Plant Passport“. Pod nimi následují další údaje tvořící RLP, které musí být označeny velkými písmeny A – D (botanický název, kód země, registrační číslo pěstitele či obchodníka a údaje umožňující dohledání partie a místa produkce obchodovaných rostlin). Smyslem této úpravy je, aby rostlinolékař kdekoli v EU byl schopen rychle a jasně RLP identifikovat. RLP musí být připojen k rostlině nebo k balení rostlin, dle nařízení nevykládá využívat dodacího listu či jiných dokladů k dodávce, pokud bude možno spolehlivě příslušné rostliny dle nich identifikovat. RLP vydané před 14. 12. 2019 mohou zůstat v platnosti až do 14. 12. 2023.

Rostlinolékařská kontrola ve školkách

RLP bude možno jako dosud vydávat, a příslušné rostliny obchodovat, teprve po provedení kontroly zdravotního stavu bez závad v příslušné školce, kde byly dotčené rostliny vypěstovány. Úřední rostlinolékařská služba ve členském státě (v ČR ÚKZÚZ) bude však nově oprávněna pověřit pěstitele nejen k vystavení vlastních RLP, ale také k provedení odborné zdravotní kontroly pěstovaných rostlin. Toto pověření bude však možno udělit teprve po absolvování odborného zaškolení pěstitele a ověření jeho znalostí; podrobnosti nejsou dosud známy a Evropská komise je stanoví nařízením. ÚKZÚZ musí v takových případech nejméně jednou ročně provést v dané školce supervizi, tedy se přesvědčit, jak pověřený pěstitel provádí kontroly zdravotního stavu rostlin a jak vydává RLP. Tento systém přinese požadavky na větší odpovědnost provozovatelů školek a na jejich odbornou kapacitu.

Finanční spoluúčast Evropské komise na provádění nařízení

Evropská komise je připravena spolufinancovat členským státům náklady na provádění průzkumů výskytu regulovaných škodlivých organismů rostlin (postupné navýšení až na 29 mil EUR v roce 2020) a na jejich eradikaci (20 mil EUR ročně – včetně veterinární problematiky). Finanční spoluúčast EU se týká rovněž nákladů provozovatelů na plnění eradikačních opatření.

Závěr

Pro Českou republiku, podobně jako pro další členské státy EU, již běží tříleté období pro adaptaci nařízení do systému národní legislativy. ČR má v této lhůtě adaptovat vnitrostátní legislativu na příslušné změny, a zavádět je do výkonu státní správy na úseku ochrany zdraví rostlin a do praxe. V mezidobí zároveň také vzniká tzv. sekundární (prováděcí) unijní legislativa k provádění nařízení, která stanoví všechny konkrétní aspekty, zejména seznamy v EU regulovaných škodlivých organismů rostlin, seznamy rostlinných produktů a jiných předmětů (např. dřeva), které budou regulovány na trhu EU s třetími zeměmi i na vnitřním trhu EU, další podrobnosti o vystavování rostlinolékařských pasů apod.

V současné době se ČR prostřednictvím ÚKZÚZ aktivně podílí účastí národních expertů v příslušných expertních skupinách Evropské komise na přípravě této sekundární legislativy, zejména v oblasti rozsahu regulace škodlivých organismů rostlin v EU.

Adresa autora:

Ing. Michal Hnízdil
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Sekce rostlinolékařské péče
Zemědělská 1752/1a, Brno, 613 00
michal.hnizdil@ukzuz.cz

ROD PHYTOPHTHORA A JEHO ROLE VE ŠKOLAKŘSTVÍ

Tomáš Májek, Ivan Milenkovič

Úvod

Rod *Phytophthora* v současné době zahrnuje více než 150 druhů a je zodpovědný za 66% poškození kořenového vlášení a 90% poškození kořenového krčku dřevin celosvětově (Brasier, 2009). Plísňe rodu *Phytophthora* jsou vysoce invazivní na nových stanovištích a vzhledem k absenci koevoluce s místními hostiteli mají tak silný vliv na vitalitu, růst i životnost napadených dřevin. Ve studii, kterou zpracoval T. Jung a kolektiv (2016) bylo prokázáno, že v rámci západní Evropy byla přítomnost patogenů z tohoto rodu v lesních a okrasných školkách v 91,5% z 732 testovaných školek. Z toho vyplývá, že situace v západní Evropě je poměrně vážná a riziko přenosu těchto patogenů do přírodních i městských ekosystémů právě od dodavatelů sadebního materiálu, je značné. V rámci projektu *Phytophthora research centre* bylo tedy v roce 2017 testováno 8 okrasných a lesních školek pro zmapování současné situace v České Republice a získání informací o výskytu tohoto patogenu.

Metody

Bylo testováno 8 okrasných a lesních školek v rámci České Republiky. Při vzorkování bylo odebíráno 8-15 vzorků ze symptomatických i nesymptomatických rostlin v rámci celého areálu školky. Při testování byly odebírány vzorky substrátu z obalované sadby, stejně jako ze záhonů, popřípadě přímo ze substrátu/kompostu v závislosti na technologii výroby. Pokud byly nalezeny silně symptomatické dřeviny, byly odebírány i vzorky tkáně těchto jedinců. Odebrané vzorky substrátu byly zaplaveny destilovanou vodou a pomocí listů dřevin, převážně z rodu *Fagaceae* (*Fagus sylvatica*, *Quercus robur*, *Quercus suber*) pak zachycovány zoospory rodů *Pythium*, *Phytophythium* a *Phytophthora*. Infikované části listů byly pak následně přeneseny na selektivní médium, ze kterého byly následně z kolonií vytvořeny trvalé preparáty. Samotná identifikace tak v tomto případě probíhala pomocí sekvenování ITS regionu DNA.

V několika případech byla odebrána i voda používána k zálivce a ta následně testována také způsobem popsaným výše.

Testované druhy byly převážně domácí rody dřevin, jako například *Fagus*, *Quercus*, *Acer* a *Picea*, popřípadě introdukované okrasné druhy rodů jako *Viburnum*, *Cornus*, *Magnolia* a *Rhododendron*.

Výsledky

V rámci testování bylo získáno více než 800 kultur rodů *Phytophthora*, *Pythium* a *Phytophythium*, z nichž na základě morfologických typů kultur bylo určeno více než 200 vzorků pro identifikaci sekvenováním ITS regionu DNA. Na základě porovnání s databází, 154 z těchto vzorků patřilo k nějakému druhu rodu *Phytophthora* a zbytek do rodů *Pythium* a *Phytophythium*. Z těchto nicméně pouze menší část patřila k prokazatelně agresivním druhům, které představují reálné ohrožení rostlin ve školkách a při následné výsadbě v terénu, což jsou v tomto případě hlavně druhy *P. plurivora*, *P. cactorum*, *P. cambivora* a *P. cryptogea*.

Nalezeny byly také druhy méně běžné, nebo prozatím v České Republice neznámé, jako například *P. sp. rosacearum*, *P. chlamydospora* a *P. quercina*.

V rámci studie také bylo nalezeno několik druhů rodu *Pythium* a *Phytophythium*, jako například *Pythium dissotocum*, *Phytophythium cf. vexans* a *Phytophythium cf. litorale*. Tyto, podobně jako méně známé druhy rodu *Phytophthora*, představují potenciální nebezpečí

zvláště v souvislosti s přizpůsobivostí těchto rodů novému prostředí a schopnosti se rychle adaptovat na měnící se podmínky i hostitele, a proto je třeba přistupovat k těmto nálezům s opatrností.

Přehled nalezených druhů plísní rodu *Phytophthora* je v následující tabulce:

Školka 1	<i>P. gonapodyides</i> , <i>P. plurivora</i> , <i>P. cambivora</i> , <i>P. cactorum</i> , <i>P. lacustris</i>
Školka 2	<i>P. cryptogea</i> , <i>P. sp. rosacearum</i> , <i>P. chlamydospora</i> , <i>P. xcambivora</i> , <i>P. quercina</i> , <i>P. gonapodyides</i>
Školka 3	bez nálezu
Školka 4	<i>P. chlamydospora</i> , <i>P. cryptogea</i> , <i>P. plurivora</i> , <i>P. cactorum</i> , <i>P. gonapodyides</i> , <i>P. cambivora</i>
Školka 5	<i>P. cf sojae</i> , <i>P. plurivora</i>
Školka 6	bez nálezu
Školka 7	<i>P. cryptogea</i>
Školka 8	bez nálezu

Všechny nalezené druhy byly izolovány ze substrátu popřípadě kompostu, kromě druhů *P. gonapodyides* a *P. lacustris*, které byly nalezeny v zálivkové vodě a druhu *P. cf sojae*, který byl izolován přímo z poškozené tkáně druhu *Euonymus* spp.

Závěry

Prozatímní šetření prokázalo přítomnost druhů rodu *Phytophthora* ve školkách v České Republice. A to jak domácích tak potenciálně invazních druhů. Nicméně v porovnání se situací v Evropě (Jung a kol. 2015) je procentuální přítomnost těchto druhů nižší a to jak co se týče výskytu, tak počtem druhů. Nebyly také nalezeny žádné karanténní druhy jako například *P. ramorum*, či silně invazní a nebezpečné, jako například *P. cinnamomi*. U 3 školek z 8 testovaných se navíc neprokázala přítomnost patogenů rodu *Phytophthora*. Na tento výsledek je ovšem nutné pohlížet s opatrností, neboť zvolená metodika identifikace může být ovlivněna použitím fungicidů, které dočasně blokují aktivitu zoospor ve vzorkovaném materiálu a výsledek tak nemusí nutně znamenat absolutní čistotu sadebního materiálu.

Obecná doporučení

Vzhledem k výsledkům prozatímního šetření je možné vyvodit následující doporučení k pěstování sadebního materiálu bez infekce plísněmi rodu *Phytophthora*:

- K zálivce používat nejlépe studniční vodu. Pokud to není možné a je zdrojem říční voda, používat pískové filtry a případnou dezinfekci zálivky, například chlorem. Vyhnout se pokud možno recyklaci vody, případně tuto vodu opět filtrovat a dezinfikovat.
- Vyhnout se používání kompostovaných zbytků odumřelých rostlin. V mnoha případech je tento zdroj inokula druhů rodu *Phytophthora* a to i poměrně agresivních druhů jako například *P. cryptogea*.
- Poškozené rostliny ze záhonů odstraňovat, zvláště introdukované druhy rostlin mohou být zdrojem infekce mnohdy i velmi nebezpečných polyfágních druhů, které se často rozšíří i mimo své původní hostitele. Poškozené rostliny je pak vhodné zlikvidovat spálením a na okolní prostředí použít fungicidní prostředky specifické pro čeled' *Pythiaceae*.
- Při pěstování obalované sadby pokud možno používat technologii „na vzduchovém polštáři“, při styku se zemí může docházet k infekci z podkladového materiálu.

- Rostliny, které již nejsou určeny k prodeji ze školky odstraňovat. Především při absenci fungicidního ošetření a zálivce říční nebo rybniční vodou se mohou stát zdrojem infekce pro okolní sadební materiál.

Literatura

Brasier, C., 2009: Phytophthora biodiversity: How many Phytophthora species are there. In: Phytophthoras in forests and natural ecosystems. Proceedings of the 4th IUFRO Working Party S07.02.09 Meeting. Ed. by Goheen, E. M.; Frankel, S. J. Albany, CA: USDA Forest Service, Pacific Southwest Research Station, Gen. Tech. Rep. PSW-GTR-221: pp. 101–115.

Jung, T., Orlikowski, L., Henricot, B., Abad-Campos, P., Aday, A. G., Aguín Casal, O., Bakonyi, J., Cacciola, S. O., Cech, T., Chavarriaga, D., Corcobado, T., Cravador, A., Decourcelle, T., Denton, G., Diamandis, S., Doğmuş-Lehtijärvi, H. T., Franceschini, A., Ginetti, B., Green, S., Glavendekić, M., Hantula, J., Hartmann, G., Herrero, M., Ivic, D., Horta Jung, M., Lilja, A., Keca, N., Kramarets, V., Lyubenova, A., Machado, H., Magnano di San Lio, G., Mansilla Vázquez, P. J., Marçais, B., Matsiakh, I., Milenkovic, I., Moricca, S., Nagy, Z. Á., Nechwatal, J., Olsson, C., Oszako, T., Pane, A., Paplomatas, E. J., Pintos Varela, C., Prospero, S., Rial Martínez, C., Rigling, D., Robin, C., Rytönen, A., Sánchez, M. E., Sanz Ros, A. V., Scanu, B., Schlenzig, A., Schumacher, J., Slavov, S., Solla, A., Sousa, E., Stenlid, J., Talgø, V., Tomic, Z., Tsopelas, P., Vannini, A., Vettraino, A. M., Wenneker, M., Woodward, S. and Pérez-Sierra, A. (2016), Widespread Phytophthora infestations in European nurseries put forest, semi-natural and horticultural ecosystems at high risk of Phytophthora diseases. For. Path., 46: 134–163. doi:10.1111/efp.12239

* * *

Dedikace

Projekt Výzkumné centrum pro studium patogenů z rodu Phytophthora, reg. č. CZ.02.1.01/0.0/0.0/15_003/0000453 je spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj.

* * *

Adresa autorů:

Ing. Tomáš Májek; Ivan Milenković, Ph.D.
Phytophthora research centre
Lesnická a Dřevařská Fakulta
Mendelova Univerzita v Brně
Zemědělská 1, Brno 613 00
t.majek@seznam.cz
milenkov@node.mendelu.cz

MOŽNOSTI BIOLOGICKÉ OCHRANY PRO OKRASNÉ A LESNÍ ŠKOLKY

Ivana Tlolková

Anotace:

Se současným omezováním množství povolených pesticidů roste význam moderních, netoxických produktů, původně určených pro segment ekologického zemědělství. Biologická ochrana je komplexní systém opatření, který je založen na pravidelném monitoringu škůdců a chorob a včasném (v mnoha případech i preventivním) zásahu. Přípravky biologické ochrany nabízí spolehlivou alternativu k tradičním chemickým produktům.

Klíčová škola:

biologická ochrana, bioagens, Heterorhabditis, Steinernema, Encarsia, Phytoseiulus

Venkovní kultury:

Lalokonosci (obr. 6)

Řešení: Nematop – parazitické hlístice Heterorhabditis (obr. 1)

Parazitické hlístice rodu *Heterorhabditis* jsou velké 0,6 mm. Jejich larvy se v půdě pohybují a čichem vyhledávají hostitele. Do něj se dostávají trávicím a dýchacím ústrojím. Napadené larvy do 48 hodin hynou. V uhynulých tělech se hlístice dále množí. Jedna samice produkuje asi 1500 vajíček, z nichž se líhnou larvy, které následně opouští hostitele a vyhledávají nového. Takto je zajištěna dlouhodobější ochrana.

Nematop se aplikuje bezprostředně po objevení prvních larev lalokonosců, tj. zejména od konce března do konce května a od srpna do poloviny října.

Minimální teplota pro aplikaci: 12 °C. Při aplikaci závlahou by tlak čerpadla neměl překročit 5 barů.

Slimáci

Řešení: Nemaslug – parazitické hlístice *Phasmarhabditis hermaphrodita*

Parazitické hlístice napadají slimáky v půdě a pronikají do jejich těla dýchacím ústrojím. Hlístice nesou symbiotickou bakterii, kterou vypustí uvnitř hostitele. Bakterie se množí a v kombinaci s nematodami způsobí smrt hostitele. Po určité době vývoje nová generace hlístic opustí hostitele a vyhledává dalšího. Napadený slimák přestane do 3 až 5 dnů žrát a během 7 – 21 dnů po aplikaci pod zemí hyne. Hlístice působí dlouhodobě – po dobu asi 6 týdnů.

Minimální teplota pro aplikaci: 5 °C. Při aplikaci závlahou by tlak čerpadla neměl překročit 5 barů.

Housenky

Řešení: Lepinox plus – bakteriální přípravek proti housenkám škodlivých motýlů.

Účinnou látkou přípravku je bakterie *Bacillus thuringiensis* (Bt), která produkuje protein s insekticidním účinkem. Aktivuje se v alkalickém prostředí střeva housenek motýlů. Jakmile housenka toxin pozře, přestane během několika desítek minut žrát a během dvou dnů hyne. Přípravek je neškodný pro užitečný hmyz a obratlovce.

Skleníkové kultury:

Pomocí biologické ochrany je možné ošetřovat skleníkové kultury jak zeleniny, tak okrasných rostlin. Pro danou plodinu (okr. rostlinu) je třeba navrhnout plán ochrany, který bude přizpůsobený podmínkám skleníku a druhu rostlin (vzrůst, doba od zasazení do expedice). Základem biologické ochrany jsou preventivní opatření a pravidelný monitoring škůdců.

Na základě monitoringu se určují dávky bioagens. Je třeba zmínit, že biologická ochrana se dá kombinovat i s vybranými tradičními postřiky. Informace o kompatibilitě je možné najít vždy na stránkách producentů biologické ochrany.

Mšice

Řešení: Parazitické vosičky *Aphidius colemani* (obr. 4), *Aphelinus abdominalis*, *Aphidius ervi*. Pro boj se mšicemi se zpravidla používají různé druhy parazitických vosiček, které se introdukují při prvním nálezů mšic. Konkrétní druh parazitoida se volí dle druhu mšic – každá vosička má jiné cílové spektrum.

Pro úspěšné potlačení mšic je výhodné kombinovat parazitoidy a predátory (např. *Chrysoperla carnea* nebo *Aphidoletes aphidimyza*).

Molice (obr. 2)

Řešení: Parazitická vosička *Encarsia formosa*

Samice vosičky kladou vajíčka do larev molic, kde proběhne celý vývoj larvy a kukly. Jedna samice klade 10 – 15 vajíček za den, celkem až 300 vajíček.

Pro dlouhodobé kultury je výhodné použít dravou plošnici *Macrolophus pygmaeus*, která vysává vajíčka a raná larvální stádia molic.

Svilušky

Řešení: Dravý roztoč *Phytoseiulus persimilis*

Pro potlačení svilušek se používá již tradičně dravý roztoč *Phytoseiulus persimilis* (obr. 5). Jedná se o velice rychlého roztoče, který vyhledává a vysává dospělé, larvy i vajíčka svilušek. Důkazem jeho spolehlivosti je fakt, že se využívá v tzv. *pest in first* technologii, kdy si farmáři záměrně introdukují do skleníku svilušku a až poté *P. persimilis*. Cílem této technologie je namnožit *P. persimilis* před největším tlakem svilušky v letních měsících.

Třásněnky

Řešení: Dravý roztoč *Amblyseius cucumeris* (obr. 3)

Tento dravý roztoč vyhledává, napadá a vysává larvy třásněnek. Je schopen se vyvíjet na sviluškách i na pylu. Dospělý roztoč denně vysaje asi 3 larvy třásněnek.

V případě, že se ve skleníku vyskytují i jiní škůdci, je možné použít druhy bioagens, které se zaměřují na více škůdců. Příkladem může být roztoč *Amblyseius swirski*, který se živí třásněnkami i molicemi.

Smutnice

Řešení: parazitické hlístice *Steinernema feltiae*

Hlístice rodu *Steinernema* se v půdě aktivně pohybují a čichem vyhledávají hostitele. Do něj se dostávají trávícím a dýchacím ústrojím. Napadený jedinec do několika dní hyne. V uhynulých larvách se hlístice dále množí a tím je zajištěna dlouhodobější ochrana.

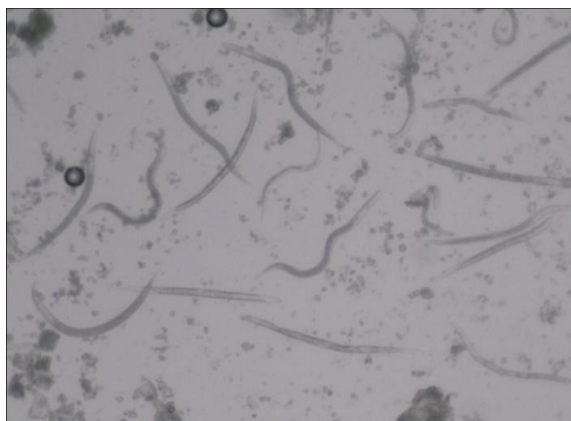
V tomto článku je zmíněn jen zlomek možností biologické ochrany. Rádi Vám poradíme s aplikací a využitím biologické ochrany pro Vaše podmínky.

Použitá literatura:

Prostředky a systémy biologické ochrany (Hluchý, Zacharda, 1994)

Knowing and recognising (Koppert, 2017)

Přílohy:

Obrázek 1 Hlístice *Heterorhabditis bacteriophora*

Obrázek 2 *A. colemani* při parazitaci mšice

Obrázek 3 Neparazitované (bílé) a parazitované (černé) puparia *molic*

Obrázek 4 Dravý roztoč *P. persimilis*

Obrázek 5 Dravý roztoč *Amblyseius cucumeris*

Obrázek 6 Larvy *lalokonosse*

Adresa autora:

Mgr. Ivana Tlolková
BIOCONT LABORATORY, spol. s r.o.
Mayerova 784, 664 42 Modřice
tlolkova@biocont.cz

SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHŮ – ORGANIZACE PRODUCENTŮ (REGISTRACE A JEJÍ PŘÍNOSY)

Robert Zavadil

Anotace:

V prezentaci představujeme proces uznání společnosti založené z podnětu producentů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) č.1308/2013 a nařízení vlády č. 314/2016 Sb. za organizaci producentů (OP). Informujeme o obecných i specifických podmínkách nutných pro uznání OP v odvětví květin a školkařských výpěstků. Představujeme také systém hlášení a kontrol. Rovněž prezentujeme již uznané OP nejen pro další odvětví, ale také v odvětví mléka a v odvětví ovoce a zeleniny. V neposlední řadě prezentujeme vlastní přínosy sdružování producentů v rámci společné organizace trhu.

Klíčová slova:

EU, společná organizace trhu, SZIF, organizace producentů, květiny a školkařské výpěstky

Oblast květinářství a školkařství se vyznačuje několika společnými charakteristikami. Mezi ně patří především vysoká intenzita produkce, velký podíl lidské práce a použití speciálních pěstebních technologií. V porovnání s květinářstvím a školkařstvím ve světě a v EU graf č1. a graf č2. je patrný minoritní podíl ČR na trhu. Celkově se v ČR pěstují květiny a okrasné rostliny na cca 315 ha a školky (okrasné a ovocné) na cca 1 915 ha. Svaz školkařů sdružuje více než 80 pěstitelů hospodařících na ploše cca 1 200 ha, tedy asi 54% veškeré produkční plochy. Sdružení lesních školkařů sdružuje více než 55 členů hospodařících na ploše cca 1 065 ha, což reprezentuje asi 65 % produkčních ploch všech lesních školek v ČR.

V rámci regulace společné organizace trhu s květinami a živými rostlinami zatříděnými v kapitole 6 celního sazebníku, tj. cibule, hlízy, živé rostliny (okrasné rostliny a školkařské výpěstky, sadbu zeleniny, jahodníku a květin apod. a květinářské produkty) je Evropská komise oprávněna přizpůsobit zásobování podle požadavků trhů a přijmout následující regulační opatření (zvyšující a zajišťující kvalitu trhů, lépe organizující vlastní produkci, zpracování a marketing, usnadňující sledování vývoje cen, umožňující zavedení krátko/dlouhodobých předpovědí založených na průměru produkce, požadovat licence na dovoz určitých produktů, výročně stanovit (před obchodní sezónou) jednu nebo více minimálních cen pro komodity pod KN kódem 060110 pro vývoz do třetích zemí). Mezi prostředek regulace společné organizace trhu patří sdružování producentů v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) č.1308/2013, ve znění pozdějších předpisů do organizací producentů. Organizace producentů mohou využít následující přínosy sdružování (soustředění nabídky zemědělských produktů, uvádění produktů na trh a přizpůsobování se nabídce, dosažení stabilizace trhu, optimalizaci produkčních nákladů, zajišťování stálosti cen producentů, plánování podpora výzkumu a poskytování technické pomoci, podporu v rámci Národních dotací, podporu členů OP v rámci Programu rozvoje venkova).

Sdružování producentů na území České republiky upravuje pro odvětví květiny a školkařské výpěstky nařízení vlády č.314/2016 Sb., toto nařízení je společné i pro odvětví obiloviny, cukr, chmel, brambory, olejniny-řepka a slunečnice, olejniny-mák, víno, léčivé, aromatické a kořeninové rostliny, hovězí a telecí maso, vepřové maso, skopové a kozí maso, drůbeží maso, vejce. Odvětví ovoce a zeleniny upravuje nařízení vlády č. 318/2008 Sb. a odvětví mléka mléčných výrobků upravuje nařízení vlády č. 282/2014 Sb.

Žadatelem o uznání za organizaci producentů musí být, podle obecných podmínek pro uznání, právnická osoba se sídlem na území ČR, která je založena z podnětu producentů v konkrétním odvětví, přičemž výše podílu na hlasovacích právech člena OP musí být nižší než 50% podílů všech členů v OP. Spolu se žádostí žadatel předkládá stanovy nebo jinou zakladatelskou listinu, která musí být vedle nařízení vlády č. 314/2016 Sb. také v souladu s nařízením EU č. 1308/2013. Stanovy musí obsahovat cíl OP, kterým musí být soustředění nabídky a uvádění produktů vyprodukovaných členy na trh. Členové OP musí obchodovat nejméně 90 % své produkce prostřednictvím OP a nabyvatelem obchodované produkce nesmí být žádný z členů této OP. Pro každé odvětví jsou stanoveny také specifické podmínky pro uznání OP, pro odvětví květiny a školkařské výpěstky se jedná o minimální počet producentů zemědělského produktu, kterých musí být 5, v případě ekologického zemědělství 3. Dále musí žádající právnická osoba dosahovat minimální hodnoty obchodované produkce všech členů OP v předchozím roce před podáním žádosti o uznání a to 8 000 000 Kč nebo v případě ekologického zemědělství 500 000 Kč. Uváděným zemědělským produktem musí být živé dřeviny a rostliny, cibule, kořeny, řezané květiny a okrasná zeleň. Podrobně se lze s podmínkami pro uznání seznámit na <https://www.szif.cz/cs/sot-op-do> v záložce Příručky. Žádost o uznání lze podat datovou schránkou, poštou nebo osobně na podatelnu SZIF. Za předpokladu splnění všech podmínek pro uznání stanovené evropskou a národní legislativou vydá SZIF do čtyř měsíců od podání žádosti Rozhodnutí o uznání.

Uznaná OP podává každoročně do 31. ledna Fondu „Oznámení OP o hodnotě/objemu obchodované produkce zemědělského produktu v odvětví,“ který byl prostřednictvím jejich členů dodán na trh v předchozím kalendářním roce. V případě, že dojde ke změně údajů předložených v rámci uznání, musí OP tuto změnu nahlásit Fondu do 15 dnů. Uznaná OP je povinna uchovávat veškeré dokumenty o své činnosti nejméně po dobu 5 let. SZIF nejméně jedenkrát za čtyři roky od uznání provede u OP kontrolu na místě, pro ověření plnění podmínek legislativy.

V případě neplnění podmínek pro uznání (OP nedodrží minimální počet členů, OP nedodává na trh prostřednictvím svých členů minimální hodnotu obchodované produkce, OP si neplní své informační povinnosti, člen OP opakovaně neobchoduje nejméně 90% své produkce prostřednictvím uznané OP a nebyl vyloučen, člen OP je nabyvatelem obchodované produkce OP) dojde k zahájení správního řízení o odebrání uznání. Podrobnější praktické informace k procesu uznávání, podávání hlášení či postupu v případě porušení podmínek Vám v případě Vašeho zájmu poskytne garant Ing. Ivana Burdová (tel. 733 696 533, ivana.burdova@szif.cz).

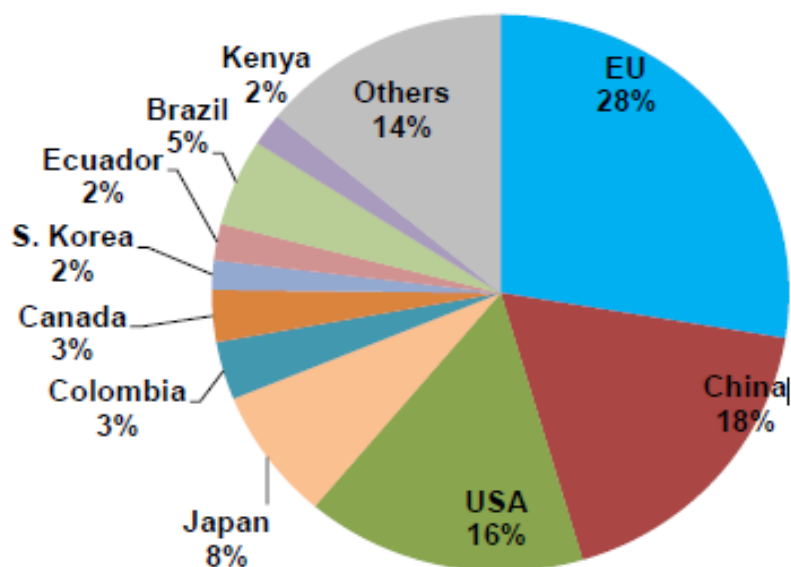
V průběhu roku 2017 byly uznány 4 společnosti za organizace producentů pro další odvětví podrobně tab. č1. Nejvýznamnější podíl OP na trhu ČR v dalších odvětvích představuje společnost Zlatá vejce a.s. jejíž prostřednictvím se dodává cca 20% vajec. V odvětví ovoce a zelenina se prostřednictvím OP dodává na trh cca 58 % komodity podrobně tab. č2. a syrové kravské mléko je dodáváno prostřednictvím OP k dalšímu zpracování v podílu trhu cca 65 % podrobně tab. č3.

Použitá literatura a další zdroje informací:

Situační a výhledová zpráva Květiny a okrasné rostliny prosinec 2015 Ministerstvo zemědělství, Státní zemědělský intervenční fond, Svaz květinářů a floristů ČR, Svaz školkařů ČR, Školkařský svaz Ovocnářské unie, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Český statistický úřad, EUROSTAT.

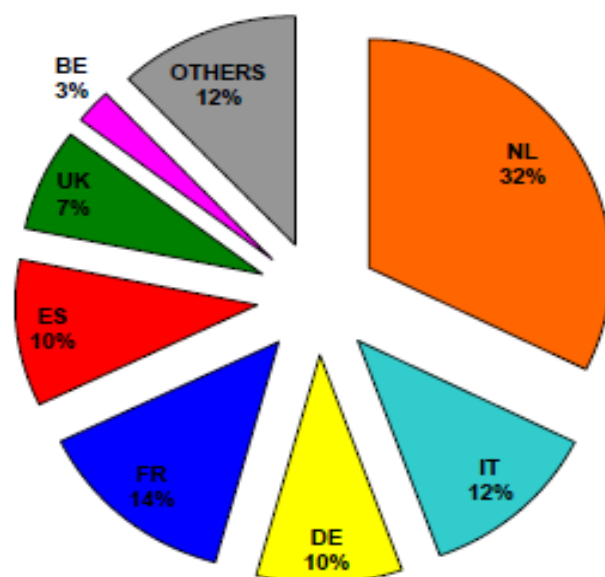
Přílohy:

Graf č. 1. Podíl jednotlivých zemí na celosvětových trzích květin a živých rostlin roce 2015

zdroj: EUROSTAT

Graf č. 2. Podíl jednotlivých zemí EU na trhu květin a živých rostlin v roce 2015 Česká republika představuje cca 0,5% trhu

zdroj: EUROSTAT

Tab. č. 1. Uznané organizace producentů pro další odvětví (zdroj SZIF)

Název uznané organizace producentů	Odvětví	Uznána od	Počet členů OP	Hodnota/Objem obchodované produkce v předcházejícím roce předložení žádosti o uznání	Podíl OP na trhu ČR
Zlatá vejce a.s.	Vejce	14.03.2017	4	260 490 673 ks	19,83%
Agropork CZ, spol. s r.o.	Vepřové maso	09.05.2017	10	77 563 ks	4,81%
VIAMILK CZ družstvo	Hovězí a telecí maso	10.06.2017	26	702 t	0,45%
Odbytové a hospodářské družstvo Kolín	Olejniny- mák	29.11.2017	12	5 335 428,-Kč	0,46%

Tab. č. 2. Uznané organizace producentů v odvětví ovoce a zelenina (zdroj SZIF)

žadatel	Datum uznání OP	žadatel	Datum uznání OP
CZ Fruit, odbytové družstvo	26.10.05	Odbytové družstvo Berry	06.12.12
JIOFRUKT, družstvo	26.10.05	M.O.Z. družstvo pěstitelů	13.12.12
Jihomoravská zelenina, družstvo	26.10.05	Družstvo BRAMKO CZ	06.12.13
Odbytové družstvo LITOZEL	17.11.05	Vital odbytové družstvo	06.12.13
Družstvo producentů rajčat	02.11.07	Bohemia Apple, družstvo	11.12.13
EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů	23.11.07	ZELTR odbytové družstvo, člen konce	11.12.13
Odbytové družstvo EKO-ODBYT, družstvo	15.11.08	NATURE FRUIT, družstvo	12.12.13
Východočeská zelenina – družstvo prod. zeleniny	18.12.09	G's Pěstitel, odbytové družstvo	12.12.13
Odbytové družstvo Polabí	18.08.10	Odbytové družstvo Piletice	21.12.16
Družstvo OZC Jizera	14.12.11	ZP Otice odbyt s.r.o.	31.12.16
Odbytové družstvo ovoce Český ráj	06.09.12	Odbytové družstvo Suchá Loz	31.12.16

Tab. č. 3. Uznané organizace producentů v odvětví mléka (zdroj SZIF)

Název uznané organizace producentů v odvětví mléka	Datum uznání	Název uznané organizace producentů v odvětví mléka	Datum uznání
Mlékařské a hospodářské družstvo JIH	1.4.2015	Odbytové družstvo Sněžné	13.12.2016
Mlékařské hospodářské družstvo Střední Čechy	9.7.2016	MLÉKO VYSOČINA, s.r.o	30.12.2016
JIPO, družstvo	16.7.2016	Agroveles, s.r.o.	31.12.2016
VIAMILK CZ družstvo	9.8.2016	Mléko Polná, odbytové družstvo	25.1.2017
Morava, mlékařské odbytové družstvo	19.8.2016	Družstvo ČESKÉ BIOMLÉKO	3.2.2017
Mlékařské odbytové družstvo Podorlicko	24.8.2016	Mlékařské odbytové centrum Třebíč - družstvo	21.3.2017
Mlékařské družstvo Česká Lípa	5.10.2016	Mléko Kunín odbytové družstvo	30.3.2017
Družstvo Pragolaktos	24.11.2016	Cesta mléka, družstvo	6.4.2017
Svaz výrobců mléka a.s.	25.11.2016	Viamilk a.s.	16.9.2017

Adresa autora:

Ing. Robert Zavadil
Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha
Robert.Zavadil@szif.cz

AKTUALITY V OBLASTI FINANČNÍ PODPORY ŠKOLKAŘSKÉ ČINNOSTI

Tomáš Smejkal

Anotace:

Výroba školkařských výpěstků okrasných a lesních dřevin se fakticky i právně pohybuje na pomezí zemědělské prvovýroby a lesního hospodářství, nejčastěji je dokonce tvořena jejich kombinací. Při snaze o získání finanční podpory investičního i provozního financování se tak školkaři musí vypořádávat s nutností prostudovat vícenásobné množství dotačních pravidel. Pro předběžnou a stručnou orientaci v situaci v roce 2018 má posloužit tento příspěvek.

Klíčová slova:

zemědělská prvovýroba, lesní hospodářství, školkařská činnost, Program rozvoje venkova, Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond, zelená nafta, závlahy, kompenzace škod

Program rozvoje venkova na období 2014-2020 (PRV) – operace vztahující se ke školkařské činnosti

V roce 2018 se při podzimním 7. kole příjmu žádostí (předběžně 9.-29. 10. 2017) budou přijímat žádosti v těchto operaci 4.1.1 „Investice do zemědělských podniků“ (plánovaný rozpočet 1 mld. Kč) a 8.6.1 „Technika a technologie pro lesní hospodářství“ (plánovaný rozpočet 150 mil. Kč).

OPERACE 4.1.1 „INVESTICE DO ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ“

- žadatel: zemědělský podnikatel s příjmy ze zemědělské prvovýroby min. 110 400 Kč
- výše dotace: 40 % (mladí začínající zemědělci +10 %, LFA oblasti +10 %)
- výše výdajů, ze kterých se stanoví dotace: 100 tis. – 150 mil. Kč
- podporované výdaje:
 - běžné zemědělské stroje (jen projekty do 1 mil. Kč)
 - stavby pro skladování a sklizeň produkce vč. technologií
 - skleníky, fóliovníky, kontejnerovny vč. technologií
 - další zahradnické a speciální stavby vč. technologií
 - speciální mobilní stroje pro zemědělskou výrobu
 - nákup nemovitosti (max. 10 % způsobilých výdajů)
 - NE: závlahové systémy a studny, stavby a technologie pro pěstování vánočních stromků, inženýrské sítě včetně přípojek, příjezdové a vnitropodnikové komunikace

OPERACE 8.6.1 „TECHNIKA A TECHNOLOGIE PRO LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ“

- žadatel: držitel lesa – fyzická nebo soukromá právnická osoba (včetně jejich sdružení s právní subjektivitou a spolků), vysoká škola se školním lesním podnikem, střední škola nebo učiliště se školním polesím, obce, právnické osoby zřízené nebo založené obcemi nebo kraji, dobrovolné svazky obcí; NE: státní podniky a státní fondy
- žadatel musí být držitelem alespoň 3 ha lesních pozemků, na nichž hospodaří podle LHP nebo převzaté LHO nebo projektu zalesnění zemědělské půdy
- žadatel musí být evidován v ERMA2 jako provozovatel školkařské činnosti
- výše dotace: 50 %
- výše výdajů, ze kterých se stanoví dotace: 10 tis. Kč – 10 mil. Kč
- podporované výdaje:
 - stroje, technologie, zařízení a stavby pro zpracování semenného materiálu lesních dřevin
 - stroje, technologie a zařízení pro přípravu půdy a péči o půdu v lesních školkách
 - stroje, technologie, zařízení a stavby pro výrobu prostokořenného sadebního materiálu lesních dřevin

- stroje, technologie, zařízení a stavby pro výrobu krytokořenného sadebního materiálu lesních dřevin
- dočasná úložiště vyzvednutého sadebního materiálu lesních dřevin
- NE: zemědělské traktory bez schválené lesnické nástavby, osobní ani nákladní automobily, závlahové systémy

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) – programy vztahující se ke školkařské činnosti

PGRLF poskytuje podporu úroků z úvěrů (programy Zemědělec a Lesní školkař), podporu pojištění (programy Podpora pojištění a Podpora pojištění produkce lesních školek) a dále přímo poskytuje úvěry a garance (program Zajištění úvěrů, programy Investiční úvěry a Provozní úvěry)

PODPORA ÚROKŮ Z ÚVĚRŮ spočívá v dotaci části úroků placených za poskytnutí úvěrů od soukromé banky, a to v režimu *de minimis*. V oblasti školkařské činnosti jsou kontinuálně podávány žádosti ve dvou programech:

- LESNÍ ŠKOLKAŘ – žadatelem je podnikatel, který provozuje lesní školkařskou činnost na PUPFL a je veden v evidenci ERMA2 jako držitel příslušné licence;
- ZEMĚDĚLEC – žadatelem je zemědělský podnikatel provozující zemědělskou prvovýrobu, který po dobu poskytování podpory bude dosahovat podílu příjmů ze zemědělské výroby na celkových příjmech min. 25 %.

PODPORA POJIŠTĚNÍ probíhá jako dotace části zaplaceného pojistného, také v režimu *de minimis*. V oblasti školkařské činnosti je možné každoročně podávat žádost ve dvou programech:

- PODPORA POJIŠTĚNÍ, podprogram PODPORA PĚSTITELI NA ÚHRADU NÁKLADŮ SPOJENÝCH S POJIŠTĚNÍM PLODIN – žadatelem je zemědělský podnikatel ze zemědělské prvovýrobě, který je malým nebo středním podnikem; podpora se neposkytuje na pojištění lesních porostů a lesních školek; výše podpory 35-65 %;
- PODPORA POJIŠTĚNÍ LESNÍCH ŠKOLEK – žadatelem je podnikatel vedený v evidenci ERMA2 jako držitel příslušné licence; výše podpory 50 %.

PODPORA ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRŮ spočívá v ručení PGRLF za investiční úvěry poskytnuté soukromými bankami podnikatelům v zemědělské prvovýrobě, lesním hospodářství a zpracování dřeva. Za poskytnutí garance PGRLF žadateli vyměří poplatky, který je možné odpustit jako specifickou podporu poskytnutou v režimu *de minimis*.

INVESTIČNÍ A PROVOZNÍ ÚVĚRY fungují na principu přímého poskytování úvěrů od PGRLF, přičemž část jistiny těchto úvěrů může být žadatelům odpuštěna jako podpora poskytnutá v režimu *de minimis* (míra snížení jistiny úvěru může činit max. korunový ekvivalent 15 000 EUR a zároveň max. 50 % výše poskytnutého úvěru, u začínajících podnikatelů, podnikajícím v dané oblasti méně než 24 měsíců, až 80 % výše poskytnutého úvěru). Okruh žadatelů odpovídá definicím žadatelů v ostatních zmíněných programech. Pro program „Investiční úvěry“ dále platí, že úvěry ve výši max. 10 mil Kč nejsou poskytovány na nemovitosti a nově musí být s žádostí předložena i cenová nabídka na pořizovanou investici. Pro program „Provozní úvěry“ je stanoveno, že úvěry jsou poskytovány do výše 2 mil. Kč a nelze je použít na pořízení investičního majetku. Příjem žádostí v obou programech probíhá současně a několikrát za rok, naposledy od 2. ledna 2018 do okamžiku přijetí 250 žádostí za oba programy dohromady.

Vratka daně ze „zelené nafty“

Vratka daně ze „zelené nafty“ je zemědělským podnikatelům provozujícím rostlinnou výrobu (tedy i všem školkařům) poskytována dlouhodobě, nicméně s rozšířením oblasti vratky

o živočišnou výrobu, lesní hospodářství a rybářství došlo v procesu administrace k některým všeobecným změnám.

- osoba s nárokem na vratku: zemědělský podnikatel provozující zemědělskou prvovýrobu
- výše vratky: 4 380 Kč / 1 000 l nafty bez ohledu na její druh (na výši podílu biosložky v naftě)
- zdaňovací období: kalendářní měsíc
- uplatnění nároku:
 - právnické osoby – u celního úřadu místně příslušného k sídlu právnické osoby, uplatnění nároku za zdaňovací období do 25. dne následujícího měsíce nebo během následujících 2 měsíců
 - fyzické osoby – u celního úřadu místně příslušného k bydlišti fyzické osoby, uplatnění nároku za zdaňovací období do 25. dne následujícího měsíce nebo během následujících 6 měsíců
- podání daňového přiznání:
 - právnické osoby – elektronicky
 - fyzické osoby s datovou schránkou – elektronicky
 - fyzické osoby bez datové schránky – elektronicky nebo v listinné podobě
- daňové přiznání:
 - druh činnosti: 1 – „čistá“ rostlinná výroba (včetně výroby školkařských výpěstků dřevin), 2 – „čistá“ živočišná výroba, 31 až 33 – kombinace rostlinné a živočišné výroby podle intenzity chovu, 4 – rybníkářství, 5 – hospodaření v lese.
 - označení nafty (VV – kód vybraného výrobku): VV 271085 = čistá motorová nafta (B0 a B7, též MONA a DIESEL); VV 271036 = směsná motorová nafta (B30, též SMN, BIONAFTA nebo EKODIESEL)
 - přílohy k daňovému přiznání: kopie dokladů o nákupu nafty, evidence spotřeby nafty
- evidence spotřeby nafty nemá předepsanou podobu, nicméně musí obsahovat za zdaňovací období:
 - místo spotřeby nafty (místní názvy, údaje podle katastru nemovitostí, adresy)
 - druh vykonané práce
 - údaj o množství spotřebované nafty (za každý ze dvou druhů nafty samostatně)
 - výše uvedené údaje se udávají souhrnně, bez vzájemné souvztáznosti
- při případné kontrole celního úřadu nutno spotřebu nafty prokázat účetními doklady (kdy, kde a kolik nafty bylo spotřebováno při jakých činnostech, popř. jakými stroji)

Podpora na závlahové systémy

Závlahové systémy nejsou podporovány z evropských dotací, Ministerstvo zemědělství je proto podporuje ze svého rozpočtu prostřednictvím dvou stěžejních národních dotačních titulů.

1.1 PODPORA VYBUDOVÁNÍ KAPKOVÉ ZÁVLAHY VE ŠKOLKÁCH A PODPORA DOPRAVY ZÁVLAHOVÉ VODY

- 1.1.a PODPORA VYBUDOVÁNÍ KAPKOVÉ ZÁVLAHY VE ŠKOLKÁCH
 - žadatel: zemědělský podnikatel provozující komerční lesní školku
 - výše dotace: do 72 tis. Kč/ha vybudované kapkové závlahy
 - příjem žádostí: v roce 2017 od 1. do 30. června, v roce 2018 pravděpodobně beze změn; příjem žádostí provádí místně příslušné pracoviště SZIF
- 1.1.b PODPORA DOPRAVY ZÁVLAHOVÉ VODY
 - podprogram se zatím připravuje

129 310 PODPORA KONKURENCESCHOPNOSTI AGROPOTRAVINÁŘSKÉHO KOMPLEXU – ZÁVLAHY

- 129 312 PODPORA OBNOVY A BUDOVÁNÍ ZÁVLAHOVÉHO DETAILU A OPTIMALIZACE ZÁVLAHOVÝCH SÍTÍ
 - předmět podpory: závlahový detail (stroje a zařízení k dodávce závlahové vody k plodinám, komplexní mobilní závlahové systémy) a závlahové sítě (závlahové nádrže, nádrže k akumulaci srážkových vod, čerpací stanice, odběrné objekty, trubní rozvody a závlahové kanály, řídicí a optimalizační systémy závlahových soustav)
 - žadatel: zemědělský podnikatel
 - výše podpory: 50 % (+20 % v LFA oblastech, +20 % mladí nebo začínající zemědělci)
 - podací místo: MZe, Odbor vody v krajině a odstraňování povodňových škod
 - příjem žádostí: v roce 2017 do 31. července, v roce 2018 obdobně

Kompenzace škod v lesních školkách – programy S.2, M.2

Kompenzace podle Rámcového programu řešení rizik a krizí v zemědělství byly poskytovány zatím dvakrát – v roce 2016 (sucho 2015) a v roce 2018 (mráz 2017). V druhém případě došlo ke změně způsobu výpočtu výše škody, kdy se nepřihlíží k celkovému snížení produkce lesní školky, ale řeší se jen konkrétní druh školkařských výpěstků lesních dřevin.

- příjem žádostí o kompenzace škod způsobených jarními mrazy v lesních školkách v roce 2017: od 15. do 29. ledna 2018
- podací místo: pracoviště SZIF místně příslušné k sídlu PO nebo bydlišti FO
- žadatel: osoba provozující lesní školkařskou činnost a evidovaná v ERMA2 jako držitel licence k uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu
- výše kompenzace:
 - škoda 30-50 %: dotace ve výši 10 % normativních nákladů
 - škoda 50-75 %: dotace ve výši 15 % normativních nákladů
 - škoda 75-100 %: dotace ve výši 25 % normativních nákladů
- pokud komodita není pojištěna proti statisticky nejvýznamnějším nepříznivým klimatickým vlivům nebo jsou školkařské výpěstky lesních dřevin nepojistitelné, krátí se dotace o 50 %

Adresa autora:

Ing. Tomáš Smejkal
 Ministerstvo zemědělství
 Odbor koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství
 Těšnov 65/17, Praha 1, 110 00
 tomas.smejkal@mze.cz

ÚČETNÍ A DAŇOVÁ ZÁVĚRKA ZA ROK 2017 A ZMĚNY PRO TOK 2018

Bohumír Holeček

Obsah dle kapitol:

- R. Rámec právního prostředí podnikatelských subjektů
- U. Účetnictví
- S. Soustava daní v ČR a její vývoj
- A. Změny v ZDP ještě pro rok 2017
- B. Změny ZDP pro nové období (2018)
- C. Specifické daňové a účetní problémy
- D. Daň z přidané hodnoty
- E. Elektronická evidence tržeb
- G. GDPR – Nařízení EU o ochraně osobních dat

Obsah podrobně:

R. Rámec právního prostředí podnikatelských subjektů

- R.1. Aplikace ZOK na výplatu podílů na zisku
- R.2.a. Novela insolvenčního zákona – příznaky insolvence
- R.2.b. Novela insolvenčního zákona – výkaz likvidity
- R.3. Občanský zákoník – novela účinná od 18.2.2017
- R.4. Osoba skutečného majitele v rejstříku

U. Účetnictví podnikatelů

- U.1. Účetnictví podnikatelů od roku 2016 – novela ZoÚ
- U.2. Kategorizace účetních jednotek (§1a až 1c)
- U.3 Povinný audit ÚZ (§20)
- U.4. Povinnost konsolidace účetních závěrek skupiny (§ 22)
- U.5. Obsah účetní závěrky je modifikován podle kategorie ÚJ
- U.6. Uvádění vybraných informací a zveřejnění ÚZ
- U.7.a. Ocenění zásob vlastní výroby – NÚR I-35
- U.7.b. Změna v účtování zásob vlastní výroby v zemědělství
- U.7.c. Změna v účtování zásob vlastní výroby v zemědělství
- U.7.d. K časovému rozlišování pachtovného
- U.8.a. Návrh změn vyhlášky o účetnictví podnikatelů pro rok 2018 – deriváty, goodwill
- U.8.b. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018 - změna kategorie ÚJ na mikro
- U.8.c. Reálná hodnota u CP - připomenutí
- U.8.d. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018 - rozvaha
- U.8.e. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018 - výkaz zisku a ztráty

S.2. Soustava daní v ČR a její vývoj

A. Změny v ZDP ještě pro rok 2017

- A.1. Platby na penzijní spoření a životní pojištění
- A.2. Daňové zvýhodnění na děti
- A.3. Omezení paušálních výdajů u OSVČ
- A.4. Příjmy z převodu podílů pro FO
- A.5. ZDP 2016 (zák. 125/2016 Sb.)
- A.6. PO – změny ještě pro rok 2017
- A.7. Podíly na zisku přijaté matkou

A.8. Změny v odepisování DM

B. Změny ZDP pro nové období (2018)

- B.1. Srážková daň u příjmů ze závislé činnosti
- B.2. Prohlášení zaměstnance k dani
- B.3. Upřesnění daňových výdajů
- B.4.a. Zálohy na podíly na zisku - zdanění
- B.4.b. Zálohy na podíly na zisku – účetní postup
- B.5. Jiný majetkový prospěch u FO
- B.6. Příjmy FO z nemovitostí
- B.7. Příjmy FO z cenných papírů
- B.8. Bezúročné zápůjčky zaměstnancům
- B.9. Nepeněžní plnění zaměstnancům
- B.10. Finanční leasing
- B.11. Likvidace stavby
- B.12. Školkové

D. Daň z přidané hodnoty

- D.1. Daň z přidané hodnoty – sazby v zemědělství
- D.2. Kontrolní hlášení
- D.3. Nákup od osoby neusazené v tuzemsku
- D.4. Sazby DPH u staveb
 - D.4.a. § 48 Dokončené stavby pro bydlení a pro sociální bydlení
 - D.4.b. § 49 Sazba DPH při výstavbě nových staveb, dodání pozemku
 - D.4.c. § 56 Dodání nemovitých věcí (od r.2016: §56 a 56a) – stav.pozemek
 - D.4.d. §56 Dodání nemovitých věcí (od r.2016: §56/3 a 56/4) – stavby - viz Odpovědi GFŘ na dotazy
- D.5. DPH – změny od 29.7.2016
- D.6.a. Režim přenosu DPH v tuzemsku – trvalý přenos
- D.6.b. Režim přenosu DPH v tuzemsku – dočasný přenos
- D.6.c. Režim přenosu DPH v tuzemsku – zemědělské produkty
- D.6.d. Režim přenosu DPH v tuzemsku – dodání elektřiny nebo plynu obchodníkovi
- D.6.e. Režim přenosu DPH v tuzemsku – telekomunikační služby

DPH od 1.7.2017 – změny daňovým balíčkem

- D.6.f. Rozšíření RPDP novelou zákona od 1.7.2017
- D.7. DPH a obchodní majetek od 1.7.2017
- D.8. Místo plnění z hlediska DPH
- D.9. Uskutečnění zdanitelného plnění
- D.10. Odvod DPH z přijatých záloh (nový §20a) – viz *Informace GFŘ*
- D.11. Oprava základu DPH a DPH
- D.12.a. DPH při ztrátě majetku – viz *Informace GFŘ*
- D.12.b. Principy poměrného a kráceného odpočtu DPH - připomenutí
- D.13. Ručení a nespolehlivá osoba – viz *Informace GFŘ*
- D.14. DPH ve sdružení (společnosti) – viz *Informace GFŘ*

E. Elektronická evidence tržeb - viz Metodika GFŘ k EET verze 3.

- E.1. Fáze postupného rozjezdu EET:
- E.2. EET – minoritní činnost
- E.3. EET – Další fáze náběhu dle NACE

E.4. EET – Další fáze náběhu dle NACE

E.5. EET – Rozhodnutí ÚS ze dne 15.12.2017 –odklad 3. a 4.fáze

G.1. GDPR – Nařízení EU o ochraně osobních údajů

G.2. GDPR – Nařízení EU o ochraně osobních údajů - příklady

Text přednášky:

R. Rámec právního prostředí podn. subjektů

R.1. Aplikace ZOK na výplatu podílů na zisku

Výklad NS: rozhodnutí o výplatě podílů lze učinit pouze do 6 měsíců od rozvahového dne podle řádné a schválené ÚZ (jiné rozhodnutí může být považováno za nicotné – mimo toto rozhodnutí lze pouze vyplácet zálohy na podíly na zisku) nově: zmírnění výkladu s odkazem na posílení testů pro odvrácení úpadku ?

Závaznost přidělu do fondů – pouze podle stanov (ZOK neukládá)

Po rozdělení zisku musí korporace splňovat bilanční testy:

Bil.test 1 §350/1: minimální VK = ZK + nerozdělitelné fondy

Bil.test 2 §350/2: max.podíl = zisk+ner.zisk-ztráty-příděly fondům+?F

?F=KANCL č.25: Na podíly lze využít i další fondy vytvořené ze zisku

s.r.o: §164/4 ZOK = pouze bilanční test 2 = VK může být i záporný?

Ale vždy: § 68/1 ZOK: povinnost statutára odvracet nebezpečí úpadku !

§40/1: statutár je povinen před výplatou podílů provést test úpadku (dle aktuálního stavu) - navíc: zákaz výplaty podílů z částky ZC výzkumu a vývoje!

Odtud platí: MÍT JASNO VE FONDECH (co je ze zisku – lze podíly, co nikoliv)

R.2.a. Novela insolvenčního zákona

Zákon 182/2006 Sb. novelizován zákonem č.64/2017 Sb. – účinnost k 1.7.2017 (oddlužení FO, také rozšíření definice úpadku v §3)

Úpadek dlužníka dle §3 IZ:

odst.1 - je v platební neschopnosti: zastavil platby závazků nebo je neplní po dobu delší jak 3 měsíce po lhůtě nebo

odst.4 - je předlužen: má více věřitelů a souhrn závazků převyšuje hodnotu jeho majetku

Nový odst.3: má se za to, že dlužník je schopen plnit své závazky, pokud:

výpadek likvidity („mezera krytí“ = relativní rozdíl mezi splatnými dluhy a výši likvidních aktiv) **nepřesahuje 10% dluhů,** nebo

výpadek likvidity sice překračuje 10%: existuje však věrohodný předpoklad, že tento

výpadek v budoucím období **klesne pod 10%**

Nutné stanovisko externího experta (auditora, znalce, insolvenčního poradce)

R.2.b. Novela insolvenčního zákona

Nová vyhláška č.190/2017: definuje, jak posoudit stav likvidity

-má fungovat jako obrana proti vyhlášení úpadku

Výkaz stavu likvidity ke dni xx.xx.xxxx

MAJETEK:	Brutto dle účta	Korekce zpracovatele	Netto
C.III. Krátkodobý finanční majetek (likvidní cenné papíry)		100	
C.IV. Peněžní prostředky (pokladna a banka)		70	
Nevyčerpané KTK a obdobné úvěry k dočerpání		50	
Další okamžitě zpeněžitelná aktiva bez dopadu na výrobu		40	

ZÁVAZKY: **Celkem** **Z toho splatno** **Vážený průměr prodlení**

C.II: Krátkodobé závazky (v dalším členění C.II.I. až C.II.8.)

Suma závazků	500	300	90 dní
--------------	-----	-----	--------

MEZERA KRYTÍ v Kč **260 – 300 = - 40**

MEZERA KRYTÍ splatných peněžitých závazků v % : 40/300 = 13,3%

Výhled vývoje likvidity: klesne mezera krytí do 8 (12) týdnů pod 10% ? Vyhodnotit pohledávky!

R.3. Občanský zákoník . novela účinná od 18.2.2017

Úlevy u formy plné moci (§441): pro tři situace postačuje plná moc jen s úředně ověřeným podpisem (zmocnění v rámci podnikání, zmocnění advokáta a ve věcech obchodních korporací) – i pokud bude požadováno rozhodnutí formou notářského zápisu

§ 509: Liniové stavby nejsou součástí pozemků (vodovody, energ.ved.)

Přechodná ustanovení č.II/2: předkupní právo ke stavbě podle § 509 (inženýrské sítě) či k pozemku podle §3056/1 (kdy stavba není součástí pozemku) pro vlastníka druhé části nemovitosti **zaniklo** k 28.2.2017

S účinností od 1.1.2018 změna v § 1124,5: Obnovení zákonného předkupního práva mezi spoluvlastníky – neuplatní se pouze tehdy, je-li prováděn převod na osobu blízkou

Tzn.: nákup ideálního podílu a podání návrhu na KN do 31.12.2017 – ještě bez přednostního návrhu všem spoluvlastníkům

R.4. Osoba skutečného majitele v rejstříku

Novela zákona 253/2008 Sb. (Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti) zákonem 368/2016 Sb. – **účinnost od 1.1.2018**

Nový §29b: Povinnost PO vést a uchovávat **údaje o skutečném majiteli = fyzické osobě** (ZoVŘ: nová část V.: Evidence skutečných vlastníků)

Vyvratitelná domněnka pro určení majitele: **25% podíl** na základním kapitálu či hlasovacích právech, příp. na zisku , a **uplatnění rozhodujícího vlivu**

Pokud není takový podíl či vliv – pak právní fikce: majitelem je statutární orgán či fyzická osoba v obdobném postavení

Evid.údaje: jméno, adresa pobytu, datum narození, RČ, státní příslušnost, podíl na hlasovacích právech či jiné skutečnosti o postavení osoby

Založení evidence v rejstříku od 1.1.2018, naplní PO dálkovým přístupem (podnikatelé do 31.12.2018),

Evidence nebude veřejná – pouze pro soudy a povinné osoby (kontrola dálkovým přístupem)

Povinné osoby- kontrolují (budou mít přístup?): banky, poskytovatelé plat. služeb, auditoři , notáři, daňoví poradci, účetní atd.

U. Účetnictví podnikatelských subjektů

U.1. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Novela ZoÚ zákonem č.221/2015 Sb. – význ. změny !!

Účinná pro účetní období začínající 1.1.2016 a později

Novela vyhl.č.500/2002 Sb.: **změna výkazů**, upřesnění (změna obsahu) přílohy, výkaz o změnách VK a přehled o pen. tocích povinný pro SÚJ

Zákon o účetnictví: ÚZ má být srozumitelná pro uživatele (neúčtaře)

Definice účelu ÚZ: tak, aby bylo možno činit ekonomická rozhodnutí

Definice významnosti: pokud může mít vliv na úsudek, v souvislosti s jinými informacemi
Stav ÚJ ke konci rozvahového dne: dopad událostí, nastalých do rozvahového dne, musí být
v ÚZ promítnut, i když informace přišla později (do okamžiku sestavení ÚZ) (§19/5)
 Významné události po rozvahovém dni: popsat a vyčíslit v příloze (§19/6)

U.2. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Kategorizace účetních jednotek (§1a až 1c)

Podmínka: překračuje po 2 roky alespoň 2 kritéria (pak přechází do vyšší kategorie)

Kategorie	Aktiva netto	Čistý obrát (D-Md)	Poč.zam.
Mikro	9 mil.Kč	18 mil.Kč	10
Malá	100 mil.Kč	200 mil.Kč	50
Střední	500 mil.Kč	1.000 mil.Kč	250
Velká	pokud překračuje alespoň 2 kritéria		

Návrat do nižší kategorie: až po dvou letech nepřekračování (§1e/2)

Zařazení od 1.1.2016 (pro ÚZ 2016): podle situace k 31.12.2015

Tzn. první změna kategorie ÚJ až od 1.1.2018 ! (dle let 2016, 2017)

U.3. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Povinný audit ÚZ (§20): mají vždy velké a střední ÚJ

Malé ÚJ: a.s. překračující 1 ze 3 kritérií za poslední 2 období
 s.r.o. a družstva překračující 2 ze 3 kritérií za poslední 2 období

Aktiva netto	Čistý obrát	Počet zaměstnanců
40 mil.Kč	80 mil.Kč	50

ÚZ 2016: aktiva netto! Obrát 2016: bez aktivace a změny stavu zásob vl.výroby!

Výpadek z povinného auditu (okamžitý – pak DPPO do 31.3.2018)

Mikro ÚJ: audit povinný pouze v případě přeměn (zák.125/2008 Sb., o přeměnách)- tzn.
 pokud a.s.= mikro ÚJ, nemá povinný audit !

Audit ÚZ již od roku 2015: jediný výrok auditora k ÚZ i výroční zprávě !
 (vyplývá z § 20 novely ZoA a § 21 ZoÚ v novém znění)

U.4. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Povinnost konsolidace účetních závěrek skupiny (§ 22)

Pokud je ÚJ **obchodní společností a je ovládající osobou** (ZOK: ovládaná dcera: od 40% podílu hlasů)

Skupina = ovládající společnost a její dcery, v nichž účast překračuje podstatný vliv (20%),
 matka = obchodní společnost (ne družstvo)

Osvobozena od povinnosti konsolidovat je pouze tzv. malá skupina (§1c), pokud nepřekračuje
na konsolidovaném základě dvě ze tří kritérií:

Aktiva netto	Čistý obrát
Prům.počet zam.	

100 mil. Kč	200 mil. Kč	50
-------------	-------------	----

Do roku 2015: 350 mil. Kč 700 mil. Kč 250

§22a/1 ZoÚ: i malá skupina obsahující subjekt veřejného zájmu musí konsolidovat

§22a/2-5 ZoÚ: Pokud jsou ovládané ÚJ nevýznamné jednotlivě i v úhrnu (nebo nemusí být zahrnuty), není povinnost ovládající ÚJ sestavit konsolidovanou ÚZ.

U.5. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Obsah účetní závěrky je modifikován podle kategorie ÚJ

Mikro a malé ÚJ bez povinného auditu:

- ÚZ ve zkráceném rozsahu (§18/4) (výkazy + příloha zjednodušená)

- možnost vést zjednodušené podvojně účetnictví (§ 9)
- **nemusí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty v OR** (pouze rozvahu a přílohu – viz §21a/9 ZoÚ) ale: **obch.společnosti: v ÚZ plný výkaz ZaZ!**

Mikro, malé a střední ÚJ: nemusí ve VZ uvádět nefinanční informace

(tj. o předpokládaném vývoji ÚJ a aktivitách výzkumu a vývoje - §20 ZoÚ)

Velké ÚJ – nefinanční informace dle novely ZoÚ 462/2016 Sb. (§32f)

Střední a velké ÚJ - obch. společnosti: povinně sestavují Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách ve vlastním kapitálu (§18/2) – vzor Přehledu o změnách VK – možný vzor viz NÚR I-32

U.6. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Uvádění vybraných informací a zveřejnění ÚZ

Nabytí vlastních akcií nebo podílů - patří do výroční zprávy (§21 ZoÚ)

Ale: Malá a mikro ÚJ bez auditu (bez VZ): uvede tyto informace v příloze k ÚZ (vyhl. §39/2)

Případná prezentace vybraných údajů ÚZ: vždy s informací o uložení závěrky a druhem výroku auditora

Prezentace před auditem – s poznámkou „dosud neauditováno“

Zveřejnění ÚZ (§21a): všechny ÚJ zapsané do veřejných rejstříků

U povinně auditovaných ÚJ: v rozsahu a znění, v jakém byla ÚZ ověřena auditorem (ÚZ i VZ, včetně zprávy auditora) do 30 dnů po ověření a schválení, nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne (i neschválené),

ÚZ musí být vždy opatřena podpisem statutára

U.7.a. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Ocenění zásob vlastní výroby – viz NÚR I-35

Novela ZoÚ § 25/5 - do ocenění patří: přímé náklady a popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady (zejména výrobní režie)

Doposud: náklady výrobní režie – ano (u delších výrobních cyklů)

náklady správní režie - nikoliv (platí nadále)

Nově (případně): režijní náklady členit a zjišťovat náklady na:

- **náklady na činnosti příčinně související s výrobou – ano** (přiřaditelné danému výkonu, a to i časově: vztažené k období činnosti– pachtovné u výrobků RV!)

- **ostatní: kalkulovaný zisk, náklady na činnosti odbytové, reklamu – nesouvisejí s výrobou**

Novela vyhlášky (§49/5): vlastní náklady pro ocenění vlastních výrobků

se zjišťují buď ve skutečné výši nebo podle způsobu kalkulace výroby stanoveného účetní jednotkou.

Vlastní náklady: vždy přímé náklady + mohou zahrnovat také část variabilních a fixních nepřímých nákladů přiřaditelných k dané položce (výkonu)

U.7.b. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Změna v účtování zásob vlastní výroby v zemědělství

Hodnota NRV k 31.12.2016 (polní inventář)

Běžně nabíhají do NRV příštího roku náklady nasměřované na výkony 400-599

Automatická tvorba NRV podle těchto nákladů zápisem Md 121/ Dal 581

Nově: do ocenění zásob vlastní výroby patří **všechny přiřaditelné nepřímé náklady**

- co pachtovné za měsíce 10 až 12 ? (příp. pachtovné příslušející osetým hektarům naběhlé do 31.12.?)

Změna způsobu ocenění NRV: Md 121/ Dal 581 či 426 (zvyšuje ZD)

Program SIDUS, WINFAS: výk. 598: 518/383 = 121/D 581, příp. výk. 973 581 /426

(pokud též změna čas. rozlišení pachtovného: Md 426/383 viz dále)

Prakticky znamená: NRV vzniká i na plochách, kde nebyly provedeny podzimní práce – pouze z titulu pachtovného jako vynaloženého nákladu (příp. pachtovné náležející osetým hektarům)

- následuje rozpočet výkonu 598 či 298 pouze na sklizené ha plodin

U.7.c. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Změna v účtování zásob vlastní výroby v zemědělství

K časovému rozlišování pachtovného

NOZ § 2345: zemědělský pacht je splatný ročně pozadu, a to k 1.10.

odtud: pacht pro zemědělský rok běží od 1.10 do 30.9. násl. roku (pokud není smluvně určeno jinak - pak jsou smluvně i jiné termíny výpovědi ap.)

pak: pachtovné vyplácené po 1.10. odpovídá zemědělskému roku, tzn. jde o náklad naběhlý za období do 30.9. a za 4.Q předchozího roku

Náklad od 1.10. do 31.12. – je účetně zachycen v daném období?

Pokud ne, pak rok 2016 byl vhodným rokem změny metody :

První zachycení ¼ pachtovného MD 426/D 383 – Výdaje příštích období

v dalších letech již účtujeme: MD 518/D 383 na výkony dalšího období (400-599)

Pacht k výplatě při jeho časovém rozlišování (za zemědělský rok):

Rok 2017: Převod pachtu za 4.Q 2016 ke splatnosti	MD 383/D 325
Zbývajíc část pachtu (od 1.1. do 30.9.2017)	MD 518/D 325
Výplata pachtu	MD 325/D 211
Pacht za 4.Q, 2017 (na výkony 400-599)	MD 518/D 383

Výsledek: na účtu 518 jsou náklady pachtovného odpovídající účetnímu období 2017

U.7.d. Účetnictví podnikatelů od roku 2016

Změna v účtování zásob vlastní výroby v zemědělství

K časovému rozlišování pachtovného

Test: jaké pachtovné budeme vyplácet vlastníkov, pokud mu bude k 1.10. vydáván zpět pozemek k obhospodařování?

pokud za 12 měsíců – pro pacht používáme zemědělský rok (pachtovné od 1.10 do 30.9.) – co časové rozlišení ?

pokud jen za 9 měsíců - pro pacht používáme kalendářní rok – není důvod pacht časově rozlišovat

viz ČÚS č.017 – Zúčtovací vztahy

uvádí k účtu 383 – Výdaje příštích období: ..účtuje se zde o **nájemném a pachtovném placeném pozadu ...**

U.8.a. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018

Oblast derivátů - nový §3/10: odkaz na vyhlášku 501/2002 Sb. (banky) ve znění k 31.7.2017 – tzn. na IAS3 9 (banky od 2018: odkaz na IFRS 9) - vypuštění § 52 (zajišťovací deriváty) a § 53 (deriváty k obchodování)

Zrušení evidence nehmotných výsledků výzkumu v aktivech

Účet 012 - Nehmotné výsledky vývoje (nikoliv již výzkumu)

dosud zachycené výsledky výzkumu: doodepsat =pokračovat v odpisu

odpis výsledků **vývoje**: 60 až 120 měsíců (upřesnění v novém §56/2)

Odpisování goodwillu (badwillu) v případech, kdy nelze spolehlivě odhadnout dobu jejich použitelnosti (nový § 56/2) (**účet 015**)

§56/2: účetní odpis: **60 měsíců až 120 měsíců** – volbu doby odepisování zdůvodnit v příloze §6/3/c: namísto „nejdéle však 120 měsíců“ = nový postup: **jednorázový odpis se provede** při vyřazení poslední složky dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku, který byl nabyt při zachycení goodwillu

U.8.b. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018

§61c: Změna kategorie ÚJ na mikro = změna metody ocenění a ukončení účtování o reálné hodnotě CP (zatím 2 varianty postupu)

Příklad – varianta 2:	tis.Kč	Md	Dal
CP – účtování při pořízení pořizovací ceně	50	063	321
Přecenění na poslední RH = 5 tis.Kč	45	414	063
K 1.1.2018 se ÚJ stává mikro ÚJ			
Zaúčtování ukončení přecenění	45	426	414

Účtuje se tedy dopad změny metody na vrub položky „Jiný výsledek hospodaření minulých let. Cenné papíry tak zůstávají oceněny poslední reálnou hodnotou.

§27/7 ZoÚ: To neplatí, pokud se jedná o obchodníka s CP, platební instituci, investiční společnost či fond (tyto mikro ÚJ dále přeceňují).

DzP: upřesnění § 24/2/w: u mikro ÚJ se i ztráta z prodeje CP, které se neoceňují reálnou hodnotu, uznává daňově

U.8.c. Reálná hodnota u CP - opakování

ZoÚ §27: reálnou hodnotu se oceňují CP s výjimkou:

CP držených do splatnosti – dluhopisy, směnky (065, 256)

CP představujících účast ovládající nebo s podst. vlivem (061, 062, 254)

CP emitované účetní jednotkou (241, 252, 255, 473)

Odtud vyplývá – reálnou hodnotou se oceňují CP na účtech:

063 – Realizovatelné dlouh. CP (proti účtu 414, výjimečně 564, 664)

251 – Majetkové krátk. CP k obchodování (proti účtům 564, 664)

253 – Dluhové krátk. CP k obchodování (proti účtům 564, 664)

257 – Ostatní krátkodobé CP

Jak účtovat přecenění – určuje vyhláška v § 51

DzP: respektuje účetní zachycení (§24/2/r), ale:

Osvobozuje příjmy (neuznává ztrátu) z prodeje CP s účastí od 10%

Neuznává ztrátu z prodeje podílů v s.r.o. a družstvu (§24/2/w)

U.8.d. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018

Rozvaha aktiva – změny položek

I. Stálá aktiva (nový termín namísto **Dlouhodobý majetek**)

Text položky: **B.1.1. Nehmotné výsledky vývoje** (nikoliv již výzkumu)

Časové rozlišení aktiv (ú 381,382,385) vykazovat buď jako (§3/3, §13):

stávající položku **D (D.1. až D.3.)** nebo

novou položku **C.II.3.(C.II.3.1. až 3.)** v rámci **C.II. - Krátk. pohledávky**

Rozvaha pasiva – změny položek

Sloučení dosavadních položek A.IV.1 a A.IV.2 do jediné:

A.IV.1. Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)

Časové rozlišení pasiv (ú 383,384) lze vykazovat buď jako (§3/3, §19):
stávající položku **D (D.1. až D.2.)** nebo
novou položku **C.III. Časové rozlišení pasiv** (C.III.1. a C.III.2.)

U.8.e. Návrh změn vyhlášky pro rok 2018

Výkaz zisku a ztráty – změny položek

Text položky: **F.2. Prodaný materiál** (nikoliv již: Zůstatková cena prodaného materiálu)

Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách VK

§4/5 : obsahují též informaci o hodnotě každé položky **za minulé účetní období**

§4/6: položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty v nulové výši za minulé i běžné období se neuvádějí (již původní znění)

S.2. Soustava daní v ČR a její vývoj

Daňový řád = procesní norma

Přímé daně

Daň z příjmů (vč. bezúpl. příjmů od roku 2014), z. o rezervách

2016: EET, „zákon o prokazování nabytí majetku“ = novela ZDP

Daň z nemovitostí, daň silniční

Daň z NNV: od 2014 (i úč.dopad!), od 1.11.2016: jen nabyvatel

Oblast sociálního a zdravotního pojištění

Nepřímé daně

Daň z přidané hodnoty (od 2016: kontrolní hlášení)

Spotřební daně (líh, pivo, tabák, minerální oleje)

Ekologické daně (el.energie, uhlí, plyn)

A. Změny v ZDP ještě pro rok 2017

Změny zákonem č.377/2015 Sb. (doprovodný zákon k ukončení důchodového spoření) **pro rok 2017**: zvýšení limitu pro osvobození příspěvku zaměstnavatele na penzijní a životní pojištění **na 50 tisíc Kč za rok** (dosud 30 tisíc Kč) – **viz dále A.1.**

Změny ZDP zákonem č.170/2017 Sb. („daňový balíček“):

účinnost obecná od 1.7.2017, avšak:

- **některé změny možno uplatnit i pro rok 2017 – dále body A**

- **jiné až od roku 2018** (od následujícího zdaňovacího období začínajícího po 1.7.2017) - **dále body B**

Zákon č.254/2017 Sb.- §15/1 ZDP: snížení základu daně **za odběr krve 3 tis. Kč** (dosud 2 tis.Kč)

Snížení ZD za **odběr krvinek 20 tis.Kč** (vše ještě pro rok 2017)

Změna pro rok 2018 po novele zákonem č.200/2017 Sb.: **Daňové zvýhodnění na prvé dítě se zvyšuje o 150,- Kč za měsíc, tj. na 1.267,- Kč za měsíc (15.204 Kč za rok)**

A.1. Platby na penzijní spoření a životní pojištění

§6/9/p/3: příspěvky firmy **osvob. do 50 tis.Kč ročně (zák.377/2015 Sb.)**, ale: osvobozena je jen ta část příspěvku, která kryje penzijní spoření a živ. pojištění (nikoliv část investiční–tu musí firma danit od r. 2015 zaměstnanci podle § 6)

§15/5: Předčasné ukončení živ.pojištění či **vyplacení částečného odbytného podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření**: pracovník oznámí firmě do konce měsíce, ta mu dodaní příspěvky firmy za rok výplaty a předcházejících 10 let (přes výplatní pásku)

Návazně §8/7: při výběru částí, u níž byly příspěvky již standardně zdaněny u zaměstnavatele, se vyplácená částka již nebude zdaňovat (zdaňuje ten, kdo vyplácí)

Uplatněné odečty dodaní pracovník za 10 let zpátky v DPFO (§ 10)

Daňový benefit pracovníka: **až 24 tisíc Kč ročně (2x: živ.+penz.poj.)**

za vlastní platby na životní pojištění a vlastní platby na penzijní spoření, na něž není poskytnut státní

příspěvek (max. 2 t./měsíc)

A.2. Daňové zvýhodnění na děti

Novela daňovým balíčkem (§35c) a zák.200/2017 Sb. (2018)

Zvýšení sazby za druhé dítě o 200,- Kč měsíčně

za třetí a další dítě o 300,- Kč měsíčně - vše zpětně od 1.1.2017

Tzn. sazby činí za:

prvé dítě: 1.117 Kč měsíčně (13.404 ročně) od 2018: **1.267,- Kč/měs.**

druhé dítě: **1.617 Kč měsíčně** (19.404 ročně, tj. +2.400 Kč ročně)

třetí a další: **2.017 Kč měsíčně** (24.204 ročně, tj.+3.600 Kč ročně)

Poprvé bylo možno uplatnit za 7/2017, za měsíce 1 až 6 bude uplatněno v rámci ročního zúčtování či v DPFO.

Strop daňového bonusu se nemění (60.300 Kč ročně)

Podmínky bonusu od 2017: jen příjmy dle §6 a §7 ve výši min. 6 násobku min. mzdy (tj.66.000,- Kč) - už ne příjmy podle §8 až §10 !

A.3. Omezení paušálních výdajů u OSVČ

§7/7: doposud omezení pro paušály vždy nad 2 mil. příjmů :

40% (jiné podnikání) – max. 800 tis.Kč

30% (z pronájmů) – max. 600 tis.Kč

od roku 2015 i pro další sazby paušálních výdajů:

80% (zemědělci a řemeslníci) – **max. 1.600 tis.Kč**

60% (služby) – **max. 1.200 tis.Kč**

Stále zůstává §35ca: pokud ZD s paušálem převažují: nemožnost uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti !

Novela pro rok 2017: lze uplatnit tyto slevy při uplatnění paušálu s limitem do 1 mil. příjmů – možnost volby

2018: paušály s limity pouze do 1 mil. příjmů + slevy lze uplatnit

Pozor na §23/8: při změně uplatnění výdajů v DE: za rok předcházející roku uplatnění skutečných výdajů nutno navýšit základ daně o pohledávky a nespotřebované zásoby (a snížit o dluhy) – k hodnotě této úpravy základu daně nelze uplatnit paušální výdaje !

A.4. Příjmy z převodu podílů pro FO

FO: Časový test pro osvobození příjmů z úplatného převodu **po 5 letech držení**: jednotlivě pro každý nabytý podíl či jeho část (po zvýšení podílu) (§4/1/r)

Pozor: posuzuje se dle poměru nabývacích cen částí podílu !

Při rozdělení podílu pro účely prodeje či převodu na části: pak každá z částí podílů bude mít časový test shodný s původním (nerozděleným) podílem.

2017: Běh lhůty se nepřerušuje při zdědění příbuzným v řadě přímé či manželem/manželkou

Nepřerušuje se při navýšení podílu peněžním vkladem (při navýšení nepeněžním vkladem se ale pro danou část podílu běh lhůty znovu zahajuje)

A.5. ZDP 2016 (zák. 125/2016 Sb.)

Výrobní elektřiny s výkonem do 10 kW (především pro vlastní potřebu) - není třeba licence ERÚ (§ 3/6 zákona 458/2000 Sb. – energetický zákon)

§ 10/1/a: sem patří i příjmy z provozu výroben elektřiny bez nutné licence ERÚ (do 10 kW pro vlastní spotřebu)

Rok 2016: volba – zdanění podle §7 nebo §10

Rok 2017: zdanění pouze podle § 10 – **ale výklad KOOV: jen pokud není licence ERÚ – jinak vždy příjmy podle §7**

§10: nepatří do VZ pro sociální a zdravotní pojištění, nelze uplatnit paušální výdaje (40%) ani daňové odpisy, ale: příjmy do 30 tisíc Kč jsou osvobozeny

A.6. PO – změny ještě pro rok 2017

§23/2/b, přech.op. bod 18: U poplatníků PO účtujících **v jednoduchém účetnictví se vychází z rozdílů příjmů a výdajů...**

Přech.op. bod 6:: **Mikro účetní jednotky**, které nemohou přeceňovat na RH krátkodobé a realizovatelné cenné papíry, neaplikují omezení podle § 24/2/w (výdaje do výše příjmů) již za celý rok 2017, tzn.: i ztráta z prodeje je pro ně daňově uznatelná (při účasti do 10%), náklady nejsou omezeny výší příjmů z prodeje

§28/1/d,e a §30/10/n,o, přech.op. bod 7 a 9: **Odpisovatelem hmotného majetku** se stávají i příspěvkové organizace územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí u hmotného majetku předaného zřizovatelem k hospodaření (pokračují v odpisování započatém vlastníkem). Vstupní cena se nesnižuje o investiční dotace z rozpočtu zřizovatele (přech.op. bod 8).

A.7. Podíly na zisku přijaté matkou

§19/1/zi, přech.op.bod 17: **Podíly na zisku přijaté mateřskou společností** (korporací) od dcery, která je daňovým rezidentem jiné země EU, nejsou osvobozeny, pokud mohly u dceřiné korporace snížit základ daně (zvláštním odpočtem apod.).

Poznámka: Osvobození podílů na zisku přijatých mateřskou společností od tuzemské dcery je uvedeno v §19/1/ze a nemění se (neboť u nás si základ daně dcera snížit o podíly nemůže).

Pozor na § 25/1/zk: výdaje MS související s držbou podílu dcery jsou nedaňové (nejsou-li určeny : paušál 5% z přijatého podílu)

Nově rozšířen §19/2/b: osvobozenou mateřskou společností z hlediska inkasa podílů na zisku může být nově i svěrenský fond, rodinná fundace, obec či svazek obcí.

A.8. Změny v odepisování DM

§28/7, přech.op. bod 10: **Technické zhodnocení** u poplatníka, který není nájemcem ani uživatelem (je podnájemcem), uvedené do užívání počínaje 1.7.2017, **může odepisovat i tento podnájemce** (nejen nájemce).

Pokud bylo TZ zařazeno v 1.pol. 2017: odpis je možný, ale až za rok 2018.

Pak: ukončení podnájemmu = nepeněžní příjem nájemce z TZ

§32a/4 a /6, př.op. bod 12: **Daňové odpisy nehmotného majetku možno uplatňovat i po dobu delší, nežli stanoví ZDP** (pokud odepisování bude zahájeno po 1.7.2017 -

§30c, př.op.bod 11: **odepisování DM při zvýšení spoluvlastnického podílu** na něm - v takovém případě se neodepisuje každá část samostatně, ale **vede se „společná karta“** na jeden zvýšený spoluvlastnický podíl. Podle bodu 11 přech. opatření použití této nové úpravy není povinné, pokud ke zvýšení podílu došlo před 1.7.2017 (lze ji však použít dobrovolně).

B. Změny ZDP pro nové období (2018)

B.1. Srážková daň u příjmů ze závislé činnosti

Stav od 1.1.2014: pouze DPP do 10 tisíc Kč měsíčně a nepodepsané prohlášení

- limit 10 tisíc Kč platí i pro neodvod soc. a zdrav. pojištění

soc.poj.: úhrn i z více DPP dohromady u jedné firmy

zdrav.poj.: limit u každé DPP se posuzoval zvlášť

(od roku 2015: stejně jako u soc. pojištění úhrn !)

- příjmy lze zahrnout do DPFO a započíst sraženou daň jako zálohu

Od 1.1.2018: každý příjem do 2500,- Kč hrubého bez prohlášení (DPČ, ZMR, výkon funkce, svědečné...)

Pozor: částka 2500 už zakládá povinnost odvodu pojistného – proto maximum bez odvodu 2499,- Kč!

B.2. Prohlášení zaměstnance k dani

§38k/4: **Prohlášení zaměstnance k dani** se nebude muset podepisovat, ale „**prokazatelně činit**“ (elektronicky – s el. podpisem nebo prostřednictvím interního informačního systému zaměstnavatele) – viz vzor č.26 + komentář

Staré vzory prohlášení lze nechat doběhnout (jsou na tři roky).

Prohlášení o tom, zda v rámci společně hospodařící domácnosti vyživuje tytéž děti jiný poplatník, zda na ně uplatňuje daňové zvýhodnění a zda je zaměstnán (§38k/4/3).

Při vyžádání ročního zúčtování zaměstnanec musí zaměstnavateli poskytnout informaci o tom, že není povinen podat daňové přiznání a od kterých plátců pobíral příjmy ze závislé činnosti.

B.3. Upřesnění daňových výdajů

§24/2/ch: **zaplacená daň z nabytí nemovitých věcí** je daňovým nákladem jen tehdy, pokud **není součástí ocenění majetku** (což je odkaz na účetní metodiku).

§24/2k bod 1: **u vozidla na základě smlouvy o výpůjčce** uzavřené s věřitelem na dobu zajištění dluhu převodem vlastnického **práva lze uplatnit výdaje na dopravu** nejen ve výši náhrady na spotřebované PHM, ale **nově i v prokázané výši** (nadále však nelze uplatnit paušální výdaj na dopravu (§24/2 zt)).

Paušál spotřeby PH (5 tis. Kč/měs.) lze u vozidel: vlastních, najatých a při výpůjčce v návaznosti na zajištění dluhu,

nelze: u lesingu, při prosté bezúplatné výpůjčce (bez návaznosti na zajištění dluhu)

§24/2/zs, § 25/1/y (vypuštěny): **Náklady exekuce (pro věřitele i dlužníka)** jsou nově daňově uznatelné, pokud povinnost jejich úhrady vyplývá ze zvláštních právních předpisů (podle režimu daného § 24/2/p).

B.4.a. Zálohy na podíly na zisku

§38d/1: **Zálohy na podíly na zisku:** jsou z hlediska zdanění vždy považovány za samostatné jednotlivé příjmy (podléhající odvodu srážkové daně). Jednotlivě se posuzuje každá platba i z hlediska případného osvobození při výplatě mateřské korporaci podle § 19/1/ze a zi).

§38d/11: **Při vracení záloh na podíly na zisku** se vrací také srážková daň z nich (která byla odvedena FÚ). Pokud mezitím došlo k převodu podílu na korporaci **na nového vlastníka**, má povinnost vrátit zálohu na podíly on. Podle nové úpravy ZDP se v takovém případě vrací novému vlastníku také sražená daň (nikoliv tedy tomu, komu byla skutečně sražena).

B.4.b. Zálohy na podíly na zisku - postup

Zálohové výplaty podílů na zisku (nový účet 432 od r.2014)

Viz § 40 ZOK – na základě mezitímní ÚZ lze vyplatit zálohové podíly na zisku na základě rozhodnutí statutára - pak položka rozvahy:

A.V. Výsledek hospodaření běžného období +/-

A.VI. Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílů na zisku /-/

Mezitímní závěrka nutná: viz NUR I-31 – bez srovn. údajů, vč. přílohy

Návrh účtování: Md 432/D 364, Md 364/D 342 = srážková daň 15%,

Md 342/D 221, Md 364/D 221 (ne: Md 355/D 221

jako záloha)

Po schválení řádné ÚZ pak doučtovat: Md 431/D 432, Md 428/D 432

Ale: hrozí vracení již vyplacených záloh, pokud se ukáže výplata neoprávněná ! Pak člen vrací podíl v brutto výši (ve 100% částky)

Vrácení sražené daně 15%: firma vrátí (započte) daň majiteli podílu korporace, doloží FÚ vrácení daně, FÚ pak vrátí daň firmě

B.5. Jiný majetkový prospěch u FO

Majetkový prospěch z bezúplatného poskytování plnění **zápůjčkou, výpůjčkou, výprosou je osvobozen** (§4a/m):

Od příbuzného v řadě přímé a linii vedlejší (ne: švagr, manžel vnučky apod.) - § 4a/m1

od osoby ve spol. domácnosti (podmínka: soužití 1 rok) - §4a/m2

Od cizí osoby, pokud nepřesáhne za rok **100 tisíc Kč** - §4a/m4

(srovnej: dary od cizí osoby osvobozeny do 15 tisíc Kč)

- při překročení limitu se podléhá dani celý příjem !

§3/3/b: **Upřesňuje jiný majetkový prospěch z titulu opakujících se či trvajících plnění** – ten se ocení jednorázově v roce uzavření transakce a ocení se pětinasobkem ročního plnění (např. v případě bezúročné finanční zápůjčky od nespřízněné osoby na dobu 20 let).

V případě více právních transakcí (např. opakované vypůjčení automobilu vždy na 2 roky) se majetkový prospěch z každé transakce ocení samostatně.

B.6. Příjmy FO z nemovitostí

§4/1/a) a u): **Osvobození příjmů z prodeje bytu či rodinného domu a úplatného převodu práv spojených s členstvím v bytovém družstvu** je při nesplnění časového limitu (bydliště po dobu minulých 2 let) vázáno na podmínku použití získaných prostředků, a to pro **vlastní**

bytovou potřebu. Obdobně se bude postupovat i u osvobození příjmů z odstupného za uvolnění bytu.

§4/1/b: Mimo příjmů z prodeje nemovitých věcí je při splnění zákonných podmínek (vlastnil min. 5 let) **osvobozeno i vypořádání spoluvlastnictví k nemovitostem** (pokud spoluvlastnil min. 5 let), a to i při vypořádání jinak nežli rozdělením nemovité věci podle velikosti spoluvlastnických podílů (vypořádání podle velikosti spoluvlastnických podílů není předmětem daně podle §3/4/g/1) – tedy např. pokud obdrží finanční náhradu v jiném poměru, než odpovídá spoluvlastnickým podílům.

B.7. Příjmy FO z cenných papírů

§4/1/w: **Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů u FO**, pokud jejich **úhrn nepřesáhne za rok 100 tisíc Kč** platí pouze tehdy, pokud tyto **nebyly zahrnuty do obchodního majetku**.

Pokud byly v obchodním majetku, uplatní se osvobození až po 3 letech od ukončení činnosti (lhůta pro akcie)

v případě kmenového listu (k podílu v s.r.o.) až po 5 letech od ukončení činnosti.

B.8. Bezúročné zápůjčky zaměstnancům

Zaměstnanci obdrží zápůjčku od firmy (§6/9/v): osvobození jen u zůstatků bezúročných zápůjček do úhrnné výše jistin 300 tisíc Kč u zaměstnance.

- při překročení limitu jistiny se zdaňuje zaměstnanci obvyklý úrok z částky jistiny přes 300 tisíc Kč jako jeho nepeněžní příjem

Zápůjčky úročené úrokem nižším nežli obvyklým = majetkový prospěch

Nežádaná část úroku (rozdíl do obvyklého úroku) **se počítá z celé jistiny (300 tisíc Kč se neodečítá) !**

Tento neosvobozený příjem zaměstnance se počítá za jednotlivé kalendářní měsíce a zahrnuje do základu daně nejpozději při zaúčtování mzdy za měsíc prosinec.

Obdobně zřejmě možno posuzovat vztahy společníka s.r.o. vůči korporaci.

B.9. Nepeněžní plnění zaměstnancům

§6/9/d: **Rozšíření nepeněžních plnění zaměstnancům poskytovaných ze sociálního fondu nebo z nedaňových nákladů zaměstnavatele:**

bod 1: **pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení a pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis** (namísto dosavadního „použití zdravotnických zařízení“) lze např. použít na: vitamínové přípravky, dioptrické brýle, lázně)

Bod 4: **nepeněžní poskytnutí příspěvku (=poukázek) na tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, ve kterých reklama nepřesahuje 50% ploch**
K tomu nový § 25/1/h: jde o náklad daňově neuznatelný pro zaměstnavatele.

§ 6/3: **Příjmem zaměstnance se rozumí případné plnění zaměstnavatele poskytnuté i rodinným příslušníkům zaměstnance (režijní jízdenky, nepeněžní plnění ze sociálního fondu..) – je tedy nutno je počítat do případného limitu, osvobozeného u zaměstnance (např. 20 tisíc Kč za rok na rekreaci a zájezdy).**

B.10. Finanční leasing

§21d: Pojem leasing se z hlediska DzP zužuje pouze na přenechání daňově odepisovatelného hmotného majetku. Leasing (z hlediska ZDP) tedy nelze použít při

přenechání majetku nehmotného, pozemků, uměleckých děl a sbírek či drobného hmotného majetku (ten se posuzuje podle účetního zachycení).

§24/6: **Předčasné ukončení leasingu:** pokud je nově naplněna v okamžiku předčasného ukončení leasingu **minimální doba jeho trvání podle ZDP** (§21d/2: nedochází ke zpětné překlasifikaci (na operativní nájem s podmínkou minimální kupní ceny). Platí pro smlouvy uzavřené počínaje 1.7.2017.

Připomenutí:

Minimální doba trvání leasingu = roky daňového odepisování minus 6 měsíců (pro OS 2 až 6), min. však 3 roky – pro OS 1),

B.11. Likvidace stavby

§29/1: **Likvidace stavebního díla v důsledku nové výstavby** – součástí daňové vstupní ceny nového díla bude **zůstatková daňová cena likvidovaného díla**.

Poznámka: nebude se tedy provádět porovnání zůstatkových cen účetní a daňové likvidovaného díla v okamžiku vyřazení a promítat do úpravy základu daně v DP, ale **u nové stavby se budou evidovat dvě vstupní ceny: účetní a daňová.**

Platí pro nové stavby, zařazené do užívání od 1.1.2018.

Účetní zachycení likvidace pro novou výstavbu:

Vyřazení v ÚZC MD 551/D 081 vyřazení podílu stavby v PC MD 081/ D 022

Aktivace ÚZC MD 042/D 588 aktivace nákladů likvidace MD 042/ D 586

Na kartě: DZC pro vstupní daňovou cenu (účet 551 = daňový náklad)

B.12. „Školkovné“ podle ZDP

Výdaje za péči o dítě v předškolním zařízení: §35ba/1/g, §35bb

Zavedl zákon č.247/2014 Sb. (o dětské skupině) – od 1.1.2014

Novela zákonem č.127/2015 Sb. (od zdaň.období započatého 4.6.2015): termín „předškolní zařízení“ obecně (jak podle školského zákona, tak provozovaná živnostensky a dle zákona o dětské skupině –na MPSV vedena evidence poskytovatelů dětských skupin)

§35bb Sleva za na dani za umístění dítěte v předškolním zařízení v daném období ve výši prokázaných výdajů, max. do výše minimální měs. mzdy za rok, tzn. 2016: max. 11.000 Kč

2017: (vynaložené za dané období (i zaplacené v následujícím roce)

§ 38/i/2/f: Potvrzení zařízení o částce uhrazených provozních výdajů - uplatní rodič jako slevu na dani v DPFO či v ročním vyúčtování (lze i při paušálních výdajích)

Varianta §24/2/zw: Firemní zařízení či příspěvky na provoz lze uplatnit daňově

D. Daň z přidané hodnoty

D.1. Daň z přidané hodnoty – sazby v zemědělství

Příloha č.3 k ZDPH: první snížená sazba 15% u zboží:

Položka 1: **živá zvířata** (obvykle určená k přípravě potravin) vždy 15%
tzn. koně, kožková zvířata = základní sazba 21%!

Krmiva pro zvířata (i odpady ze zpracování potravin) 15%

Pozor: doplňkové krmivo x doplněk krmiva (pouze sůl k lizu má 15%)

Položka 3: **Rostliny a semena** (i pro nepotravinářské zpracování)

Výklady dle stanoviska GŘ a SIAK s.r.o.:

Zkrmitelná siláž, senáž: s první sníženou sazbou 15% i pro BPS (**bioplynové stanice = stále jde o krmivo**)

Ale: dodání bez záruky zkrmitelnosti (= rostlinné hnojivo, kompost): základní sazba 21% (v praxi ale nelze použít v BPS)

Pelety z rostlin nikoliv zkrmitelné: základní sazba 21% (15% jen pelety z dřevního odpadu)

D.2. Kontrolní hlášení

Definují §§ 101c až 101i zákona č.360/2014 Sb. – účinnost od 1.1.2016

Kontrolní hlášení (KH) nahradilo dosavadní výpis z daňové evidence při přenosu daňové povinnosti

Souhrnné hlášení o dodání zboží či služby do EU zůstalo (podává se podle §102 podle Směrnice EU)

Intrastat: od 29.7.2016 nové nař. vlády č.244/2016 Sb.

Práh pro vykazování: 8 mil. Kč objemu prodeje nebo nákupu (EU)

Opuštění celního kurzu pro vykazování – používat kurs pro DPH

Nepřesnosti do 5% hodnoty v Kč a množství není třeba opravovat

Transakce do 10 tis. Kč – tolerují se chyby v nomenklatuře ...

D.3. Nákup od osoby neusazené v tuzemsku

2015 - Odvod DPH ze služeb od osoby neusazené v tuzemsku

§ 39: Základ DPH a výpočet DPH při poskytnutí služby osobou neusazenou v tuzemsku (do té doby: osobou registrovanou k dani v jiném členském státě a zahraniční osobou)

Pro dosažení souladu s § 24 a § 108/1/c (rozšíření i na **osoby povinné k dani** z jiné země, i když nejsou registrovány k DPH – princip přenosu DPH: vztahy B2B = podnikatel versus podnikatel).

Od 29.7.2016: odvod DPH při nákupu zboží od osoby neusazené v tuzemsku (§108/1/d)

DP DPH: odvod řádek 12,13, KH: oddíl A.2. – ale bez DIČ)

Nárok na odpočet: ANO (podle § 73/1/b)

D.4.a. Sazby DPH u staveb

§ 48 Dokončené stavby pro bydlení a pro sociální bydlení

pro práce na dokončené stavbě pro bydlení se uplatní první snížená sazba 15% (platí pro opravy, přístavby, nástavby, rekonstrukce) i pro příslušenství BD a RD (oplocení, garáže, studny, kolny, altány)

§ 48/2,3: platí i pro stavby zřízené na pozemku, který tvoří funkční celek se stavbou bytového domu (BD) nebo rodinného domu (RD)

Informace GŘ: Funkční celek lze vymezit nezávisle na vlastnictví pozemků a staveb (garáž najatá od souseda tvoří funkční celek s RD)

Definice staveb pro sociální bydlení: byt do 120 m², RD do 350 m²

Nařízení vlády č.366/2013 od 1.1.2014 pro stanovení výměry:

Nově sociální byt: rozhoduje výměra plochy ohraničení vnitřními povrchy obvodových stěn (včetně vnitřních příček), nezahrnuje se ale plocha sklepa a komory.

§ 49 Sazba DPH při výstavbě nových staveb: první snížená sazba 15% pouze u výstavby staveb pro sociální bydlení

D.4.b. Sazby DPH u staveb

§ 56 Dodání nemovitých věcí (od r.2016: §56 a 56a)

§ 56/1: Osvobozeno je dodání pozemku, který (zároveň):

a) netvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí

b) není stavebním pozemkem.

/2 **Stavební pozemek** = parcela, na které má nebo může být zhotovena stavba (případně: v jejímž okolí jsou prováděny přípravné práce)

Správní úkon (který způsobuje stavební pozemek pro DPH): např. žádost obci o zahrnutí do územního plánu pro výstavbu (i když není vyhověno !) - ne však aktualizace politiky územního rozvoje na úrovni kraje nebo státu

Pozemek tvořící funkční celek se stavbou: přejímá daňový režim stavby, s níž je prodáván (tzn. stavba starší 5 let: osvobození od DPH)

D.4.c. Sazby DPH u staveb

§56 Dodání nemovitých věcí (od r.2016: §56 a 56a)

Informace GŘ k uplatňování DPH u nemovitých věcí – výklad (také odpovědi GŘ na dotazy):

K § 56 – kdy se jedná o stavební pozemek za předpokladu, že jej prodává plátce DPH v rámci ekonomické činnosti (i FO nepodnikatel)

Př.1: Prodej pozemku se stavbou určenou k demolici:

Stavba starší 5 let = osvobození od DPH = pozemek přejímá režim stavby (je také osvobozen?)

ALE: SD EU C-461/08 – pokud je pozemek územním plánem obce určen k dalšímu zastavění = **zůstává stavebním pozemkem s DPH !**

Př.2: Prodej pozemku s vlastní inženýrskou sítí (=i trubka či kabel v zemi):

Inženýrská síť starší 5 let = osvobození od DPH = pozemek při prodeji osvobozen, pokud nebude určen k zástavbě

D.4.d. Sazby DPH u staveb

§56/3: Dodání vybrané nemovité věci: je **osvobozeno po 5 letech** od první kolaudace (nebo kolaudace po podstatné změně stavby) nebo okamžiku, kdy mohlo být započato užívání.

Avšak pro stavby nabyté před 1.1.2013: platí tříletá lhůta od prvního užívání (pak osvobozeno)

§56/4: Plátce se může rozhodnout, že i při osvobození uplatní DPH (i při prodeji neplátcí)

Rok 2016 §56/5: je-li kupec plátcem, pak dobrovolné DPH pouze s jeho souhlasem – pak se při tomto prodeji nemovitostí se uplatní přenos DPH ! – platí od roku 2016

Podstatná změna stavby: nástavba o více jak jedno podlaží, přístavba s navýšením podlahové plochy o více jak 50% nebo takové stavební úpravy (TZ) s kolaudačním souhlasem či souhlasem s užíváním stavby, jejichž úhrnná finanční hodnota překročí polovinu směrné hodnoty nebo zjištěné ceny.

D.5. DPH 2016 – změny od 29.7.2016

Novela zákonem č. 243/2016 Sb. (doprov. zákon k Celnímu zákonu)

§ 44, 46 – vrácení DPH z předinsolvenčních pohledávek (novela řeší rozpor mezi výkladem NSS a GŘ)

Pohledávka za dlužníkem v konkursu, vzniklá nejdéle ve lhůtě 6 měsíců před rozhodnutím soudu= **v období končícím 6 měsíců před rozhodnutím o úpadku, tzn:**

- z pohledávek těsně před úpadkem nelze žádat zpět DPH

Postup zůstává: Vystavit opravný doklad podle § 46

Vyžaduje se doručení daňového dokladu dlužníkovi (nikoliv převzetí)

Zahrnuje se do běžného DP a KH (s minusovým DPH na výstupu), nutno přiložit kopie vystavených daňových dokladů, výpisem z přehledu oprav je KH, Lhůta: max. 3 roky (36 měsíců) po původním DUZP

D.6.a. Režim přenosu DPH v tuzemsku

Trvalé použití režimu přenesení DPH v tuzemsku mezi plátcí DPH zahrnuje:

§92a Dodání investičního zlata

§92c Dodání odpadu podle přílohy č.5 zákona o DPH

§92d Osvobozené dodání pozemku nebo stavby plátcí DPH (od 1.1.2016) – pokud je dobrovolně uplatněna DPH

§92e Poskytnutí stavebních nebo montážních prací v CZ-CPA 41-43 (s principem upřednostnění v pochybnostech)

D.6.b. Režim přenosu DPH v tuzemsku

Nařízení vlády č.361/2014 Sb. k příloze 6 ZoDPH: dočasný režim přenesení DPH v tuzemsku od 2015

Převod povolenek na emise

Dodání vybraného zboží se ZD nad 100 tisíc Kč od 1.4.2015:

Mobilních telefonů, tabletů, laptopů, konzolí, integrovaných obvodů (dodání plynu, elektřiny obchodníkovi – **od 1.2.2016**)

Dodání surových či polozpracovaných kovů (od 1.4.2015):

i polotovary určené k zabudování do staveb : kovové rámy apod.

Obiloviny (pův. jen 1005=kukuřice zrno), a **techn. plodiny** (zrno i drcené): řepky olejné, soji, slunečnice, hořčice, máku, dále: cukrová řepa od 1.9.2015 (osivo od 1.4.2015)

D.6.c. Režim přenosu DPH v tuzemsku

Nařízení vlády č.361/2014 Sb. k příloze 6: dočasný režim přenesení DPH v tuzemsku od 2015

Novela nařízením vlády č.155/2015 od 1.7.2015

všechny obiloviny (kapitola 10) a celá kapitola 12 - olejnatá semena a technické plodiny (probl. definice): patří sem též seno, senáž, sláma, zelená hmota (ne siláž = krmivo kap.23)

Kukuřice: cukrová = zelenina (kap.7, příp. 20 – přípr. ze zel.)

kukuřičné zrno (běžné) – položka 1005: přenos od 1.4.2015

celá rostlina – kapitola 12: přenos od 1.7.2015

kukuřičná siláž – kapitola 23 = krmivo (bez přenosu)

D.6.d. Režim přenosu DPH v tuzemsku

Novela nařízení vlády č.11/2016 Sb. k příloze č.6: účinná od 1.2.2016

odst.1: Rozšíření RPDP: na dodání elektřiny nebo plynu obchodníkovi, na převody záruky původu podle zákona o podporovaných zdrojích

vše bez ohledu na výši plnění (nikoliv až od limitu ZD 100 tisíc Kč)

Nový odst.5: Plátcí se mohou písemně dohodnout, že RPDP uplatní i při dodávkách vybraného zboží s celkovou částkou základu daně nedosahující limit 100 tisíc Kč. - platí i pro obilí olejnin a píce

D.6.e. Režim přenosu DPH v tuzemsku

Novela nařízení vlády č.296/2016 Sb. k příloze 6, účinná od 1.10.2016

odst.1: Rozšíření RPDP: na telekomunikační služby mezi podnikateli s tímto předmětem činnosti

vše bez ohledu na výši plnění (nikoliv až od limitu ZD 100 tisíc Kč)

Informace GFŘ (po nápravě): RPDP se netýká fakturace telekomunikačních služeb koncovým uživatelům.

ALE: v případech, kdy odběratel provádí přefakturaci telekomunikačních služeb **s marží** (např. připojení k internetu, celých „čísel“ mobilních operátorů = SIM karet) dalšímu uživateli, je třeba oznámit poskytovateli – ten uplatní na své faktuře RPDP. Přefaktura: bez RPDP, pokud příjemce již nikomu nefakturuje s marží (je konečným uživatelem).

D.6.f. DPH od 1.7.2017 – daňový balíček

Rozšíření RPDP novelou zákona od 1.7.2017

zprostředkování při dodání investičního zlatá (§ 92b)

nejen pro stavební práce, ale i poskytování pracovníků pro ty stavební nebo montážní práce, které odpovídají kódu CZ-CPA 41 až 43 (§92e) – týká se agentur práce

dodání nemovité věci dlužníkem z rozhodnutí soudu v řízení o nuceném prodeji (§92d) (pokud není osvobozeno)

dodání zboží jako záruka při realizaci této záruky (§92ea, ad a)

dodání zboží po postoupení výhrady vlastnictví nabyvateli a výkon tohoto vlastnického práva nabyvatelem (§92ea, ad b)

Specifika RPDP v tuzemsku mezi plátcí - §92a (připomenutí):

Výkazovat vždy k DUZP (i nárok na odpočet), ze záloh se DPH neodvádí

Opožděná faktura: v KH s původním DUZP, hrozí výzva FÚ, je ale bez sankce (§104)

D.7. DPH a obchodní majetek od 1.7.2017

Obchodní majetek z hlediska DPH (OM = DM + zásoby, práva ...)

§4/4/c: majetkové hodnoty, které **slouží** osobě povinné k dani **a jsou určeny** touto osobou určeny k uskutečňování ekonomických činností. **tzn.: zahrnuje nově i majetek užívaný na základě leasingu !**

§4/4/d: **za dlouhodobý majetek** uživatele se považuje: odpisovaný NM, HM, TZ dle ZDP a dále hmotný majetek či pozemek, přenechaný k užití na základě smlouvy, pokud je ujednáno, že vlastnické právo bude převedeno na uživatele (tedy v průběhu leasingu či subleasingu).

Na tento DM se vztahují pravidla korekce původního odpočtu DPH při použití k

neekonomické činnosti (§ 75, § 78a až 78e – DM, § 77 – zásoby) u DM nutno sledovat

kontrolní 5leté (pro movité věci) a 10leté období (pro nemovité věci) po zahájení užívání

Při trvalých změnách se korekce odpočtu DPH musí provádět již v měsíci, kdy nastala změna (nikoliv až za prosinec)

D.8. Místo plnění z hlediska DPH

Místo plnění u služby, vztahující se k nemovité věci (§ 10): služba musí mít dostatečnou souvislost s danou nemovitou věcí (dle předpisu EU)

Příklad: uskladnění cizího zboží „pod střechou“ – není-li jednoznačně vymezen prostor uskladnění, nejde o službu ve vztahu k nemovitosti.

Při pořízení zboží z jiného členského státu EU: místem plnění je místo, kde se zboží nachází po ukončení přepravy (§11/1)

Příklad: Takto pořízené zboží přepraveno z jiného čl.státu EU do dalšího čl. státu EU (mimo ČR) – nebude-li odvedena DPH ve státě ukončení přepravy, není nárok na odečet DPH v ČR.

Osvobození přepravy a služeb přímo vázaných na dovoz a vývoz zboží § 69 – osvobozeny jsou pouze služby přímých dodávek dovozci a vývozci - ne už subdodávky - ty nejsou osvobozeny

D.9. Uskutečnění zdanitelného plnění

§21/1 DUZP při dodání zboží: dnem, kdy dochází k převodu práva nakládat se zbožím jako vlastník (den fyzického převzetí již není určující)

Př.: Zboží neopustí původní sklad a je několikrát prodáno (DUZP vždy nastalo, i když jej nový vlastník fyzicky nepřevzal). Převod práva znamená i převod rizika ztráty či poškození zboží

§21/3 DUZP při poskytnutí služby: dnem jejího poskytnutí nebo dnem vystavení daňového dokladu (co nastane dříve) (již ne: den převodu práva)

§21/8 Dlouhodobě poskytovaná plnění po dobu delší než 12 měsíců: DUZP nastává nejpozději posledním dnem následujícího roku po roce zahájení (nelze použít na služby související s nájmem)

D.10. Odvod DPH z přijatých záloh (nový §20a)

Není třeba odvádět DPH z přijaté zálohy, pokud není zdanitelné plnění ke dni přijetí úplaty dostatečně určité (z hlediska sazby DPH).

DPH se pak bude odvádět až při zúčtování zálohy.

§20a/3: Dodání zboží nebo služby je dostatečně určité, jsou-li známy alespoň tyto údaje:

- zboží nebo služba, které mají být dodány ,
- sazba DPH v případě zdanitelného plnění,
- místo plnění.

viz *Informace GFŘ k aplikaci ustanovení § 20a*

- *nelze použít na společné zálohy na služby k nájmu (spotřebu el.energie, tepla, vody)*

Obdobně § 51/2: Přijatá záloha na osvobozené plnění bude vykázána v daňovém přiznání pouze v případě, je-li toto plnění ke dni přijetí zálohy dostatečně určité.

§74/2: Nárok na odpočet DPH ze zaplacené zálohy ztrácí odběratel okamžikem odstoupení od smlouvy (nezávisle na vrácení zálohy)

D.11. Oprava základu DPH a DPH

§42/5: obecně možno opravu provést do 3 let od konce zdaňovacího období (měsíce, čtvrtletí), ve kterém vznikla povinnost přiznat DPH (např. až po převzetí celkového díla, i když byla předtím dílčí plnění)

§42/6/c, §42/7: Nově je oprava umožněna i v případě leasingu, pokud při jeho ukončení nedojde k převedení vlastnického práva na uživatele (např. z důvodů zániku předmětu leasingu – např. havárie či krádež automobilu v průběhu leasingu apod.)

§13/2/d: **DUZP** s odvodem DPH z celé hodnoty leasingu nastává již při přenechání zboží k užití (při zahájení leasingu)

§42/7: **při přerušení leasingu** se opravou sníží základ DPH a DPH o rozdíl = celá hodnota leasingu mínus částka do dne přerušení

§74: **Oprava odpočtu DPH podle dobropisu:** odběratel je povinen snížit odpočet DPH již za období, ve kterém se o okolnostech dozvěděl anebo **ve kterém se o nich dozvědět měl a mohl.**

D.12.a. DPH při ztrátě majetku

Zničení, ztráta či odcizení dlouhodobého majetku a u zásob (nový §78e (DM), §77/2/c (zásoby)):

Pokud plátce uplatnil odpočet (plný či částečný) a **dojde ke zničení, ztrátě či odcizení, které není řádně doloženo ani potvrzeno**, provede plátce **korekci odpočtu DPH podle §78e (pro DM) či podle § 77/4 (zásoby)**, dnem, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl nebo dozvědět mohl a mohl.

Manka a škody neprokázané a nepředepsané k úhradě

Dosud: § 13/4/a – zdan.plnění (odvod DPH ze ZD v obvyklé ceně)

Nově: povinnost provést vyrovnání uplatněného odpočtu DPH ve zdaňovacím období, kdy se plátce dozvěděl nebo kdy se dozvědět mohl a měl.

Není nutné: u invent. rozdílu do výše norem přirozených úbytků, při předepsání úhrady odpovědné osobě (bez DPH), u škod krytých pojistným plněním a průkaznou živelnou pohromou

D.12.b. Principy krácení odpočtu DPH poměrně a koeficientem (připomenutí)

Nutno rozlišovat:

§ 75: poměrný nárok na odpočet DPH při kombinaci: ekonomická x neekonomická činnost

(např. soukromé užívání podnikového vozidla z 10% km)

každý případ nákupu se řeší jednotlivě samostatným odhadem poměru krácení

U DM se sleduje využití v kontrolním období (movité věci 5 let, nemovité 10 let)

Při odchylce skutečného poměru o více jak 10%: korekce odpočtu v DP za 12.měsíc a to

Korekce rok pořízení: korekce z plného odpočtu DPH (oprava počátečního odhadu),

Korekce za další roky: odchylka v % x 1/5 (1/10) z odpočtu DPH

Při prodeji v kontrolním období: odvod DPH a právo zvýšení původního odpočtu DPH

§76: krácení odpočtu koeficientem při kombinaci výstupů fakturace v rámci pouze ekonomické činnosti:

zdanitelná plnění x osvobozená plnění

(např. pronájem prostor neplátcům)

nákupy sloužící smíšeným plněním se směřují na krácený odpočet

koeficient: zálohově z minulého období, ve 12.měsíci přepočet a vyrovnání krácení za celý uplynulý rok

D.13. Ručení a nespolehlivá osoba

Ručení za poskytovatele plnění

nově i v případech, kdy je úplata poskytována virtuální měnou (i částečně) – například s využitím virtuálních měn Bitcoin, Litecoin, CzechCrownCoin apod.

Připomenutí: platby na nezveřejněný účet při plnění nad 540 tisíc Kč (i dílčí splátky) – nastupuje ručení za dodavatele

Nespolehlivá osoba (nový institut §106a, §106aa)

Pokud nespolehlivý plátce zruší svou registraci k DPH, zůstane nespolehlivou osobou

Při obnovení registrace k DPH bude opět označen jako „nespolehlivý plátce“

D.14. DPH ve sdružení (společnosti)

Společnost (dříve sdružení FO či PO)

Ruší se veškerá specifická ustanovení postupů v DPH u společností (pověřený člen jako osoba podávající DP a KH)

Nové podmínky jsou postaveny na samostatném působení každého společníka (= člena sdružení) (podává KH, DP, sleduje svůj obrat..) (tzn.: přefakturace za každé zdanitelné plnění)

Pak také: možná spolupráce plátce + neplátce v jedné společnosti

Vůči klientům - volba:

- zastupuje jeden člen, ostatní mu přefakturuji (zvýší tak jeho obrat)

- každý z členů fakturuje přímo klientovi svůj podíl dodávky

Přechodná ustanovení = postaru lze postupovat až do 31.12.2018

viz *Informace GŘ k uplatňování DPH u společníků společnosti*

E. Elektronická evidence tržeb

Zákon č.112/2016 Sb. o EET, zákon č.113/2016 Sb., doprovodný zákon

E.1. Fáze postupného rozjezdu EET:

1.fáze od 1.12.2016: stravovací a ubytovací služby

2.fáze od 1.3.2017: velkoobchod a maloobchod

3.fáze od 1.3.2018: zemědělství (prodej vlastních výrobků), doprava, vybraná povolání (ost. činnosti vyjma těch ve 4.fázi) - odložena na neurčito rozhodnutím ÚS

4.fáze od 1.6.2018: vybraná řemesla a výrobní činnosti (odložena na neurčito rozhodnutím ÚS)

E.2. EET – minoritní činnost

Pokud je vedle hlavní činnosti **v určité provozovně** provozována i tzv. minoritní činnost malého rozsahu, u níž fáze EET předbíhá hlavní činnost, je možno u ní zahájit EET **až s hlavní činností**.

Kritéria:

minoritní činnost není provozována v sam. provozovně

platby z minoritních činností jsou max. 49% z celkových plateb provozovny a současně nepřevyšují 175 tis.Kč za rok v dané provozovně

posuzuje se pouze z plateb v hotovosti, které zakládají rozhodný příjem

VPP - jiná kritéria pro trvalou výjimku z EET u hospodářské činnosti:

300 tis. Kč (za předch.rok) nebo do 5% celkových příjmů VPP

E.3. EET – Další fáze náběhu dle NACE

2.fáze od 1.3.2017: 46,47: velkoobchod a maloobchod vč. stánkového prodeje zboží = prodej zboží beze změny (ne prodej výrobků = 3.fáze)

45.x. obchod s motorovými vozidly a motocykly, opravy a údržba motocyklů, ALE:

45.2. Opravy a údržba aut – 3.fáze

3. fáze (původně od 1.3.2018):

56 – Stravování (zbytek služeb = prodej jídla k odnosu)

01 – Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a souv. (zahradnictví)

10 – Výroba potravinářských výrobků (pekaři, cukráři, řezníci..)

49 Pozemní a potrubní doprava (taxi, silniční a železn. Doprava, vleky)

68 Dlouhodobé ubytování

69 Právní a účetnické činnosti (vč.realitních kanceláří apod.)

75 Veterinární činnost

86 Zdravotní péče (lékaři, dentisté ..)

E.4. EET – Další fáze náběhu dle NACE

4.fáze (původně od 1.6.2018):

13,14,15 – výroba textilu, oděvů, usní
16 – zpracování dřeva (proutí, slámy), 31 – výroba nábytku
17 – výroba papíru a výrobků z papíru
20.4 – výroba mýdel, čistících prostředků, parfémů, toaletních přípravků
22 – výroba pryžových a plastových výrobků
23 – výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
25 – výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků
32 – ostatní zprac. průmysl (výroba hraček, sport. potřeb, hudeb. nástr.)
33 – opravy a instalace strojů a zařízení
43 – specializované stavební činnosti (elektrikáři, malíři, pokrývači...)
95 – opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu („hod. manžel“)
96 – ostatní osobní služby (kadeřnice, maséři, kartářky...)

E.5. EET – Rozhodnutí ÚS dne 15.12.2017

Zákon o EET nebyl zrušen (cíl zákona je legitimní)

Byl zrušen náběh třetí a čtvrté etapy EET – ty mohou začít platit až po zvážení dopadů a vymezení výjimek přímo v zákonu (ne pouze v NařV)

Zrušena EET z bezhotovostních převodů u internetových obchodů (platby kartou) – dosavadní úprava je účinná jen do konce února 2018

Zrušena série zmocňovacích ustanovení, podle kterých mohla vláda některé tržby z EET vyloučit či je převést do zjednodušeného režimu (vyloučení EET u tržeb těžce zrakově postižených, vánoční prodej ryb – platí do 31.12.2018)

Zrušení povinnosti uvádět na účtence DIČ poplatníka ?

Stanovisko MF ČR: rozhodnutí ÚS koresponduje s připravovanou novelou zákona o EET ?
ODS, STAN, TOP09: zrušit celý zákon

KDU-ČSL: vyjmout z EET neplátce DPH ? Piráti: ano, ale i výjimky pro menší hospody?

SPD: vyloučit živnostníky do 500 t.Kč tržeb? ČSSD: nebude hlasovat pro vládní návrh?

G.1. GDPR – Nařízení EU o ochraně osobních údajů

Účinnost ve všech státech EU **od 25.5.2018** (právo EU nad právem jednotlivých států)

Pokud je dodržován stávající zákon č.101/2000 Sb. – nejde u běžných subjektů o zásadní změny

Získávání souhlasu s užitím osobních údajů FO: **souhlas vždy svobodný, informovaný, odvolatelný**

Právní tituly nakládání s osobními údaji: plnění právní povinnosti, plnění smlouvy, životně důležité zájmy subjektu, oprávněné zájmy správce, veřejný zájem

Souhlas nemůže být vyžadován tam, kde je zákonná povinnost osobní údaje zpracovat

Příklady viz G.2.:

G.2. GDPR – Nařízení EU o ochraně osobních údajů - příklady

Zaměstnavatel: evidování nutných osobních údajů zaměstnanců a jejich ochrana a poskytování SSZ a zdrav. pojišťovná = vyplývá ze zákonů - zde nařízení GDPR nezavádí žádné nové povinnosti (ale: foto, monitorování – nutné získání souhlasu – co když nebude získán?)

Smlouva s FO: obsahuje nutné osobní údaje proto, aby mohla být řádně plněna – bez souhlasu (ale: souhlas pro zasílání dalších nabídek, reklamních e-mailů + právo zrušení souhlasu a právo být zapomenut)

Spolek: účast dobrovolná - nově nutný souhlas členů ke zpracování osobních údajů pro účely spolku (co když člen spolku neudělí?)

Pověřenec na ochranu osobních údajů: povinný pouze pro orgány veřejné moci a veřejné subjekty (včetně obcí) a u subjektů, které zpracovávají zvláštní kategorií osobních údajů
Viz web www:gdpr.cz, www:uouu.cz – zde i nařízení ePrivacy (skupina WP29) – postupně jsou zveřejňována česká znění doporučení

Adresa autora:

Ing. Bohumír Holeček
Organizační kancelář Praha-Písek
Thámová 7, 18600 Praha 86
Jiřího Srnky 2500, 39701 Písek
bholecek@iol.cz

VYUŽITÍ HYDROABSORBENTŮ PŘI ŠKOLKAŘSKÉ PRODUKCI I VÝSADBĚ DŘEVIN

Petr Salaš, Radoslav Vlk, Jaroslav Rožnovský, Jana Burgová

Anotace:

Příspěvek se zabývá problematikou využitelnosti pomocných půdních látek, konkrétně hydroabsorbentů, ve školkařské produkci okrasných a lesních dřevin i při výsadbě dřevin na trvalé stanoviště. Vhodné využití hydroabsorbentů může příznivě ovlivnit půdní prostředí i celkovou kondici dřevin. Přípravky se používají zejména k eliminaci stresu z nedostatku vody.

Klíčová slova

školkařská produkce, dřeviny, pomocné půdní látky, hydroabsorbenty, Hydrogel

Úvod

Současný trend vývoje klimatu směřuje k neustálému zvyšování průměrné teploty, tj. lze předpokládat určitý trend k prodlužování vegetačního období. Pokud tento fakt promítneme do problematiky fyziologie rostlin a stresových faktorů, je pravděpodobné, že musíme počítat s postupným nárůstem evapotranspirace. Zvyšování evapotranspirace, pokud se bude jednat o setrvalý vzestupný trend, přinese postupné zvyšování vláhového deficitu. Rostliny se budou muset s touto skutečností vyrovnat, např. nutnou změnou habitu. U kulturních rostlin to bude úkol pro šlechtitele nových, přizpůsobených odrůd, u dřevin musíme počítat s vyšší pravděpodobností výskytu stresových jevů a bude nutné lépe připravit školkařské výpěstky pro výsadbu na trvalé stanoviště. Ve školce se totiž snažíme rostlinám zajistit optimální podmínky k růstu, mnohé dřeviny jsou i zbytečně pěstovány v nadstandardních podmínkách. Poté přijde vyzvednutí, transport, skladování, tj. velmi silné stresové období pro rostlinu. Další velmi silné stresové období nastane po výsadbě na trvalé stanoviště – rostlina je vždy v horších podmínkách, musí se aklimatizovat a nastává období permanentního stresu, který u dřevin může trvat i několik roků. Právě v tomto období je rozhodující aktuální průběh klimatických podmínek, zejména v prvních měsících po výsadbě. Platí to nejen u dřevin prostokořenných, ale i pěstovaných v kontejnerech nebo vysazovaných s kořenovým balem. Pokud dřevina není dostatečně prokořeněná do okolního půdního profilu, nemůže se na stanovišti aklimatizovat. Nejdůležitějším stresovým faktorem je nedostatek vláhy. Je tedy nutné realizovat různá technická či pěstební opatření, která by eventuální výkyvy počasí eliminovala. Jednou z možností je využití pomocných půdních látek, například hydroabsorbentů, přírodních nebo syntetických.

Pomocné půdní látky (PPL)

Vlastnosti půd či substrátů můžeme zlepšit aplikací pomocných půdních látek (dále jen PPL). Podle zákona č. 156/1998 Sb. O hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění zákona č. 308/2000 Sb. se pomocnou látkou rozumí: „Látka bez účinného množství živin, která půdu biologicky, chemicky nebo fyzikálně ovlivňuje, zlepšuje nebo zvyšuje účinnost hnojiv“. Pomocné půdní látky jako tzv. zlepšovače půdy, zemin a ostatních substrátů (někdy se označují starším názvem „půdní kondicionéry“) jsou využívány, jestliže vlastnosti půdy či substrátů nejsou v optimálním stavu a liší se od požadovaných parametrů. Pomocné půdní látky jsou zcela specifické a umožňují dosáhnout dlouhodobě nebo trvale účinnou změnu fyzikálních, chemických a biologických vlastností půd tehdy, jsou-li zjištěny přesné hodnoty potřebných analýz, např. zrnitost, hodnota půdní reakce, obsah živin a humusu v půdě apod.

Obecně lze PPL použít v případech, kdy je cílem některé vlastnosti půdy zlepšit, případně změnit nebo tehdy, je-li požadována eliminace škodlivého působení negativních vlivů v půdě. PPL neobsahují ve větším množství živiny, ale umožňují zlepšit výživu úpravou životního prostředí nebo ovlivňují metabolismus rostlin tak, že rostliny dovedou využít větší množství živin na tvorbu výnosu. Těmito látkami tedy bývá zpravidla dosahováno synergických účinků. Podmínkou použití těchto látek jsou vlastnosti, nezatěžující životní prostředí, přípravky musí být hygienicky nezávadné, prosté plevelů a musí být aplikovatelné běžnou technikou. V praxi je využití pomocných půdních látek omezováno především vyššími náklady. Zlepšení vlastností půdy je ekonomicky a technologicky výhodné, pokud se touto aplikací může dosáhnout ozelenění biologicky inaktivních nebo poškozených půd s nízkou aktivitou půdního edafonu. Jednou z variant využití PPL je aplikace hydroabsorbentů.

Hydroabsorbenty

Pro hydroabsorbenty se někdy používá výraz „látky zadržující vodu v půdě“. Hydroabsorbenty polymerů jsou látky ve formě suchého prášku nebo granulí. Jsou to látky přírodní (odvozené od škrobu či celulózy), nebo syntetické (deriváty ropy). Tyto přípravky mají schopnost poutat srážkovou či závlahovou vodu a zpřístupňovat ji znovu rostlinám. Po kontaktu s vodou částice rychle nabobtnají, absorbují vodu a vytvoří gelové částice. To je výhodné zejména pro zachycení přívalových srážek, které jinak bez užitku odtékají nebo dokonce odplavují půdu. Vytvořený gel z některých syntetických hydroabsorbentů se také používá k ochraně nejjemnějšího kořenového systému rostlin před poškozením suchem. Používají se nejen aplikací do půdy, ale např. také při výsadbě rostlin (dříve se pro tento účel používala směs vody, kravince, rašeliny nebo i jemného kompostu s jílem). Účinku hydroabsorbentů je dosahováno vícečetnou adsorpcí podle typu přípravku. Výsledkem působení je zlepšení drobtovité struktury půdy, stabilizace vodního režimu v půdě a oživení činnosti půdního edafonu. Syntetické hydroabsorbenty jsou schopny navázat až dvěstěnásobek objemu vody.

Do půdy či substrátu se hydroabsorbenty aplikují ve formě suchého prášku nebo granulí, po kontaktu s vodou částice rychle nabobtnají, absorbují vodu a vytvoří gelové částice. Jako vedlejší efekt je možné ocenit příznivý vliv na rozvoj půdní mikroflóry a zlepšování půdní struktury. Podmínkou využití těchto produktů v zahradnictví či lesnictví je ovšem nejen jejich hygienická nezávadnost a inertnost pro rostliny, ale taktéž i prokazatelná ekonomická návratnost prostředků investovaných do nákupu a aplikace hydroabsorbentů.

Na základě našich zkušeností lze doporučit dávkování obvykle 1-2 g/litr substrátu, nebo 20-40 g/m². Samozřejmě záleží na půdním prostředí a podmínkách vodního režimu (přírozené srážky, závlaha). Po aplikaci je zásadní podmínkou důkladné promíchání přípravku s půdou či substrátem ještě před aktivací. V opačném případě hrozí vyplavení nabobtnalých částic k povrchu půdy, což nevyhovuje našim potřebám rovnoměrného rozmístění v kořenové zóně dřevin.

Schopnost zadržet vodu není nezbytně relevantní ve významu působení, protože vysoká retenční kapacita pro vodu neznamená vysokou dostupnost vody pro rostliny. Většina hydroabsorbentů může absorbovat i více než stonásobek své váhy, ale část této vody může zůstat pro kořeny dřevin nepřístupná (silné vazby, které rostlina nepřekoná). Dále pak nutno konstatovat, že retenční kapacita pro vodu není absolutní. Čím je vyšší obsah minerálů nebo nečistot ve vodě, tím je nižší schopnost hydroabsorbentu vázat vodu. Dokonce při stejné kvalitě vody, jsou-li tyto produkty smíchány se zeminou, se retenční kapacita pro vodu sníží i při vyšším tlaku v půdě. V našich experimentech jsme přidávali hydroabsorbent Hydrogel do různých typů pěstebních substrátů a zjistili jsme, že každý substrát je na základě svého složení schopen absorbovat rozdílné množství vody. Pokud se do substrátu přidá

hydroabsorbent, do určité míry zvýší sorpční kapacitu. V případě našeho experimentu zvýšil přídavek přípravku Hydrogel množství zadržené vody přibližně o 50 ml na 1 g přípravku, při použití dávky 3 g tedy ve většině případů o 150 ml. Je ovšem nutno podotknout, že stísněný prostor kontejneru neumožnil využít plně sorpční možnosti Hydrogelu.

Hydroabsorbenty mají svou dobu životnosti, která se značně různí dle struktury každého výrobku, uvádí se životnost dva až deset let. Životnost hydroabsorbentů ovlivňuje také kvalita závlahové vody. Hydroabsorbenty mohou do své struktury poutat i živiny. Při absorpci jsou preferovány více mocné ionty. Protože do hydroabsorbentu může tímto způsobem vstoupit pouze cca 15 až 20% salinity z okolní vody, mají tak rostliny určitou výhodu nezasolené vody, zachycené přes hydrogelový filtr, takže mohou růst i v zasoleném prostředí. Vodní retenční a uvolňovací kapacita je ovlivněna nejvíce přítomností vápníku. Čím je obsah vápníku v zálivkové vodě vyšší, tím je životnost kratší. Suché půdy zabraňují nebo snižují proces mineralizace. Udržíme-li půdu vlhčí a podporujeme-li mikrobiologickou aktivitu v půdě, mineralizace se zvyšuje a je tak uvolňováno více makro- a mikroelementů do půdního profilu.

Hlavní funkce hydroabsorbentů:

- vytváří vodní rezervu v půdě
- zvyšuje schopnost půdy udržet vodu a živiny
- stejnoměrně dodávají rostlinám vlhkost
- podporují rychlejší a lepší rozvoj kořenů
- provzdušňují půdu
- nepřímo podporuje rozvoj půdní mikroflóry

Pokud bychom měli hodnotit možnosti využití těchto přípravků v profesionálních školkařských substrátech či školkařských plochách, tak můžeme konstatovat, že při správném dávkování optimalizují hydroabsorbenty půdní prostředí v okolí kořenového systému, což má významný vliv na omezení výskytu stresových jevů v průběhu dne. Zvyšuje se asimilační produktivita rostlin. Kořeny dřevin velmi rychle vstupují do vnitřní struktury hydroabsorbentů a jemné kořínky čerpají z těchto struktur čistou vodu, což jim velmi dobře pomáhá překonávat případné výkyvy v zásobování vodou. Aplikace hydroabsorbentů nemůže nahradit kvalitní a pravidelnou závlahu, může však umožnit zvýšení intervalu mezi jednotlivými závlahovými dávkami, což může mít význam i v preventivní ochraně proti chorobám a škůdcům (např. smutnice vyhledávají vlhký povrch substrátu). Samozřejmostí je úspora vody, resp. snížení objemu odečtené vody.

Ideální je využití při generativním množení rostlin. Kořenové baly semenáčků jsou velmi husté, bohaté, kompaktní. Problematické může být použití na zaplevelený pozemek, kořeny plevelů reagují na aplikaci hydroabsorbentů také velmi dobře, což pro školkaře může být problém zejména, když semena dřevin klíčí později či postupně.

Velmi perspektivním trendem je využití substrátů s obsahem hydroabsorbentů při produkci dřevin s balem (obalená sadba), určených k výsadbě na velmi nepříznivá, obvykle suchá stanoviště. Kořeny takto zapěstovaných dřevin totiž prorostou do vnitřní struktury hydroabsorbentů a mohou ve srovnání s neošetřenými rostlinami po mnohem delší dobu využívat v krystalech zadrženou vodu, což může mít rozhodující význam pro přežití v prvních měsících po výsadbě na trvalé stanoviště. U prostokořenných dřevin ovšem obvykle krystaly hydroabsorbentu odpadávají při manipulaci s rostlinami, takže se tato výhoda ztrácí.

Pěstitel se musí vyvarovat předávkování přípravku, protože by mohl nastat opačný efekt – kořeny dřevin by po výsadbě neměly snahu růst do okolní, často suché a nekvalitní půdy

a postupně by se mohly deformovat (tzv. květináčový efekt). Při výsadbě dřevin s kořenovým balem lze také doporučit přidání malého množství hydroabsorbentů do zásypného substrátu, aby byl přechod kořenů z kořenového balu do nekvalitní půdy nejen méně stresující, ale i stimulační.

Pěstební substráty s přídavkem hydroabsorbentů lze také doporučit při produkci dřevin, určených k prodeji mimo specializované zahradnické podniky, např. v různých obchodních řetězcích, ve kterých je péče o prodávané rostliny většinou na velmi sporné úrovni a často dochází k nevratnému poškození prodávaných dřevin (zejména jehličnatých) suchem.

Závěr

Každý pěstitel, který se rozhodne k využívání hydroabsorbentů v produkčních substrátech, si musí uvědomit, že výrazně mění prostředí pro rostliny. Musí proto upravit doposud využívanou pěstební technologii zejména v oblasti výživy a závlahy dřevin. Při výsadbě dřevin do kontejnerů je nutné také počítat s určitým zvětšením objemu substrátu po aktivaci hydroabsorbentů. Při předávkování přípravku a vysokých dávkách vody mohou mít okrasné dřeviny, požadující vzdušnější substrát, problémy s nedostatkem kyslíku v kořenové zóně, u těchto dřevin bychom tedy měli být v dávkování hydroabsorbentu opatrní. Hydroabsorbenty jsou dobře využitelné všude tam, kde nemáme zajištěnou kvalitní a spolehlivou závlahu. Musí být zajištěna jejich správná aplikace, tj. dávkování a důkladné promíchání v celém horizontu kořenového systému.

Použitá literatura

- Burgová, J., Salaš, P.: Vliv vybraných faktorů na kvalitu školkařské produkce. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015. 92 s. Folia Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis, ISSN 1803-2109; roč. 8, č. 1. ISBN 978-80-7509-229-8.
- Rožnovský, J., Salaš, P.: Dopady možné změny klimatu na dřeviny a ostatní vegetační prvky. In Zborník referátov z vedeckej konferencie: "Dendrologické dni v Arboréte Mlyňany SAV 2014". 1. vyd. Vieska nad Žitavou: Arboretum Mlyňany SAV, 2014, s. 177-183. ISBN 978-80-971113-2-8.
- Salaš, P. et al.: Opatření vedoucí k zamezení biologické degradace půd a zvýšení biodiverzity v suchých oblastech ČR: uplatněná certifikovaná metodika. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2012. 104 s. ed. P. Salaš. ISBN 978-80-7375-585-0.

* * *

Poděkování:

Tento příspěvek byl podpořen Technologickou agenturou České republiky v rámci projektu „Revitalizace zemědělské půdy v oblastech ČR ohrožených suchem“ (TH02030073)

* * *

Obr. 1: Hydroabsorbent Hydrogel – vlevo v suchém, vpravo v aktivovaném stavu

Adresa autorů:

Doc. Dr. Ing. Petr Salaš; Mgr. Radoslav Vlk, Ph.D.; Ing. RNDr. Jaroslav Rožnovský, CSc.;
Ing. Jana Burgová, Ph.D.
Mendelova univerzita v Brně
Zahradnická fakulta Lednice
Valtická 337, 691 44 Lednice
salasp@zf.mendelu.cz; radoslav.vlk@mendelu.cz; jaroslav.roznovsky@mendelu.cz;
xmokrick@node.mendelu.cz

Pojištění lesních a okrasných školek

**RENOMIA AGRO připravila specializované
pojištění zaměřené na školkařskou výrobu.**

Pojistíme Vám tato rizika:

- Krupobití a požár
- Vyzimování, jarní mráz, tíha sněhu a námrazy
- Vichřice, povodeň i záplava

Proč si vybrat RENOMIA AGRO?

- Nejlepší ceny i podmínky
- Garance kvality
- Široký rozsah pojistného krytí
- Rychlé řešení škod

Rádi Vám poradíme s konkrétním nastavením Vašeho pojištění

Jiří Havelka
jiri.havelka@renomiaagro.cz
+420 603 884 471

Miroslav Koupil
miroslav.koupil@renomiaagro.cz
+420 733 617 633

**R RENOMIA
AGRO**

www.renomiaagro.cz

AKTUÁLNÍ PROBLEMATIKA ŠKOLKAŘSTVÍ ČR V ROCE 2018
sborník příspěvků z odborného semináře Školkařské dny 2018

Lísek u Bystřice nad Pernštejnem, 10. - 11. ledna 2018

Sestavil: Petr Martinec

Vydalo: Sdružení lesních školkařů ČR, z. s., Tečovice 349, 763 02 Tečovice
Místo a rok vydání: Tečovice, 2018

Vytiskl: Profi-tisk group s.r.o., Kyselovská 559/125, 783 01 Olomouc
Počet stran: 56

ISBN 978-80-906781-1-8

